

Η ΚΟΥΚΟΥΒΙΣΤΑ

Δελτίο Επικοινωνίας Μελών Συνδέσμου Καλοσκοπιτών Παρνασσίδος «Η ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ»

Ιδιοκτήτης - Εκδότης:
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΚΑΛΟΣΚΟΠΙΤΩΝ ΠΑΡΝΑΣΣΙΔΟΣ «Η ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ»
Διεύθυνση Γραφείου: Σωκράτους 79 - 81 Αθήνα 104 32, Τηλ. 52.38.158
(Υπεύθυνος σύμφωνα με το Νόμο: το εκάστοτε Διοικητικό Συμβούλιο)

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Δ' - ΧΡΟΝΟΣ 22ος - ΤΕΥΧΟΣ 110, Οκτώβριος - Νοέμβριος - Δεκέμβριος 1998

Ο Ξενώνας του χωριού

Η υπόθεση της μερικής μετατροπής του κτιρίου του παλιού Δημοτικού Σχολείου σε ξενώνα κινητοποίησε τους χωριανούς Γιάννη Ραπτόπουλο, Ταξιάρχη Π. Κόλια (Φοίβο), Ταξιάρχη Μ. Κυριαζή, Καίτη Πολιχρονιάδη - Δανιήλ, Ελένη Αλεμανή - Δερμανή κ. άλλους και το περασμένο καλοκαίρι κάλεσαν τους φορείς

του χωριού και (Κοινότητα και Σύνδεσμο) καθώς και τους κατοίκους του χωριού στην αίθουσα του Σχολείου και πρότειναν να ζητηθεί από το Υπουργείο Ανάπτυξης αντί για την μετατροπή του υπάρχοντος κτιρίου σε ξενώνα να κατασκευασθεί νέο κτί-

ριο με σύγχρονες προδιαγραφές σε οικόπεδο που θα υποδείξει η Κοινότητα (πρόταση που είχε κάνει και ο Πρόεδρος προς την υπηρεσία του ΕΟΤ προσφέροντες μάλιστα το Σχολικό κήπο ή πανωσήκουμα στα καταστήματα της αγοράς).

Η συζήτηση εξελίχθηκε σε πολιτισμένο κλίμα και κατέληξε, οι παραπάνω χωριανοί μας καθώς και εκπρόσωπος της Κοινότητας και του Συνδέσμου να επισκεφθεί το Γενικό Γραμματέα του ΕΟΤ και να υποβάλλουν το παραπάνω αίτημα.

Ύστερα από δύο συναντήσεις των εκπροσώπων του χωριού μας με το Γενικό Γραμματέα ΕΟΤ εστάλη με το αριθμό Α.Π. 53318/24.11.1998 έγγραφο προς την Ευρωπαϊκή Ένωση με το

ακόλουθο περιεχόμενο:

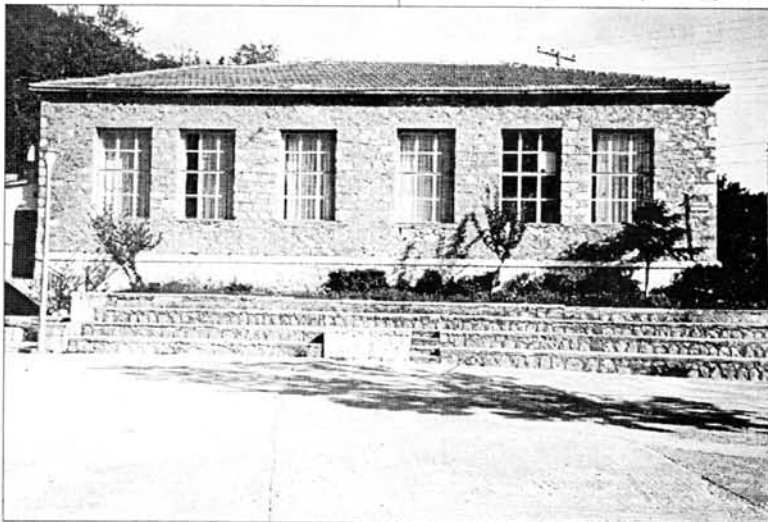
Όπως είναι γνωστό στο Υπ/μα 1, μέτρο 1.2 του Ε.Π. Τουρισμός - Πολιτισμός έχει ενταχθεί με βαθμό οριστικής ένταξης πρόταση ανάπτυξης ορεινής Φωκίδας με προϋπολογισμό 838 εκ.

Η πρόταση περιλαμβάνει αναβάθμιση

του Ευρωπαϊκού Μονοπατιού Ε4, στην περιοχή Αρτοτίνη - Δελφοί, σήμανση Εθνικού Μονοπατιού Καλοσκοπή - Πυραμίδα - Προσήλιο, εργασίες βελτίωσης καταφυγίου Γραμμένης Οξυας, εγκατάσταση συστήματος διαμονής «υψηλών βουνών» στη

Γκιώνα σε υψόμετρο 2.484 μ. και τη μετατροπή σε ξενώνες τεσσάρων πέτρινων κτιριών παλαιών Δημοτικών Σχολείων (σε δύο γεωγραφικές ενότητες) σε καταλύμαα κατά μήκος της διαδρομής Ε4, δημιουργώντας έτσι κατά μήκος διαδρομής 70 χλμ., 61 κλίνες.

Αν και κατά το σχεδιασμό της πρότασης είχαμε τη σύμφωνη γνώμη των Κοινοτικών Συμβουλίων για τη μετατροπή σε ξενώνες των Δημοτικών Σχολείων που δεν χρησιμοποιούνται πλέον ως Δημοτικά λόγω μη ύπαρξης μαθητών σ' αυτές τις Κοινότητες, όταν άρχισε το Πρόγραμμα να γίνεται

ευρύτερα γνωστό, για το ένα από τα Δημοτικά Σχολεία της γεωγραφικής ενότητας Καλοσκοπής - Πανουργιάς, και συγκεκριμένα για το Δημοτικό Σχολείο Καλοσκοπής, το οποίο μετατρέπεται σε ξενώνα 17 κλινών, δημιουργήθηκαν αντιδράσεις.

Μια ομάδα κατοίκων της Καλοσκοπής, ή με καταγωγή την Καλοσκοπή, για λόγους συναισθηματικούς για ό,τι αντιπροσωπεύει γι' αυτούς το Δημοτικό Σχολείο και λόγω προσδοκίας επαναλειτουργίας του κτιρίου ως Δημοτικό Σχολείο, ζητούν, να δημιουργηθούν οι προτεινόμενες κλίνες στην Καλοσκοπή, αλλά, αντί για τη μετατροπή του κτιρίου του Δημοτικού Σχολείου σε ξενώνα, να κατασκευαστεί εξ αρχής ξενώνας σε έκταση κοινοτική ή Δημόσια.

Εκτιμούν ιδιαίτερα την ανάπτυξη που θα φέρει στον τόπο τους η υλοποίηση της πρότασης και είναι διατεθειμένοι να συμβάλουν εθελοντικά στο να επιταχυνθεί η προετοιμασία του έργου.

Μετά από αυτά, παρακαλούμε να έχουμε την άποψή σας σχετικά με την αιτούμενη τροποποίηση της πρότασης.

- Η Ευρωπαϊκή Ένωση απάντησε αρνητικά στο αίτημα της τροποποίησης τμήματος έργου Ανάπτυξης Νομού Φωκίδας.

Ύστερα από αυτό ο ΕΟΤ με το 533195/15.12.98 έγγραφο του ζήτησε ξανά την άποψη της Κοινότητας Καλοσκοπής.

ΘΕΜΑ: Αίτημα τροποποίησης προγράμματος κατασκευής ξενώνα στην Καλοσκοπή.

ΣΧΕΤ: Έγγραφό σας με αρ. πρωτ. 590/9.9.98.

Συνέχεια αιτήματος εκπροσώπων των κατοίκων της Καλοσκοπής, που στήριξαν και οι Βουλευτές του Νομού, με το οποίο ζήτησαν, αντί για την μετατροπή του Παλαιού Δημοτικού Σχολείου σε ξενώνα, να κατασκευασθεί νέο κτίριο εκ θεμελίων, προωθήσαμε σχετικό ερώτημα προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σύμφωνα και με την επιθυμία των Φορέων που μας επισκέφτηκαν.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μας γνώρισε ότι δεν μπορεί να συμφωνήσει με την κατασκευή ξενώνα εξ αρχής, καθόσον το Πρόγραμμα προέβλεπε τη μετατροπή 4 Πλαιών Δημοτικών Σχολείων σε ξενώνες.

Είναι πλέον σαφές ότι δεν μπορεί να ικανοποιηθεί το αίτημα των κατοίκων της Καλοσκοπής για την κατασκευή ξενώνα εξ' αρχής μέσω του Υποπρογράμματος «Τουρισμού».

Μετά απ' αυτά, και έχοντας υπόψη το παρα-

πάνω σχετικό έγγραφό σας, παρακαλούμε να μας γνωρίσετε εάν συμφωνείτε με τη μετατροπή του κτιρίου του Δημοτικού Σχολείου της Καλοσκοπής σε ξενώνα, προβλέπεται από Πρόγραμμα Ανάπτυξης Ορεινής Φωκίδας.

Λόγω του περιορισμένου χρόνου που εναπομένει για την υλοποίηση των έργων του Β' ΚΠΣ θα πρέπει να μας απαντήσετε άμεσα, ώστε να υπάρχει η δυνατότητα έγκαιρης δημοπράτησης των προβλεπόμενων εργασιών.

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΕΟΤ
ΜΙΧΑΗΛ ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ

Η Κοινότητά μας με το αριθμό: 900/15.12.98 έγγραφό της προς τον ΕΟΤ απάντησε:

Εις απάντηση του παραπάνω εγγράφου σας, σας γνωρίζουμε ότι το Κοινοτικό Συμβούλιο Καλοσκοπής συνεδρίασε 14-11-98 και στις 18-12-98 και δεν προβαίνει σε άλλη τροποποιητική απόφαση Κοινοτικού Συμβουλίου.

Βάση των ανωτέρω σας γνωρίζουμε, ότι ισχύει η προγενέστερη ομόφωνη απόφαση του Κοινοτικού Συμβουλίου Καλοσκοπής με αριθ. 7/1998, με την οποία εγκρίνεται η μετατροπή του Δημοτικού Σχολείου Καλοσκοπής σε Ξενώνα.

Για αυτό Παρακαλούμε να προχωρήσουν όλες οι απαραίτητες ενέργειες για δημοπράτηση του έργου.

ΤΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ
ΓΙΩΡΓΟΣ ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ

Τσόχλιας Κων/νος (Καλύβας). Κληρωτός του 1907. Σε μας γνωστός για την ομάδα την αλόγων που διέθετε και μας αλώνιζε τα σιτάρια.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ

Από τις εκλογές της 18 οκτωβρίου ΕΚΛΕΧΤΗΚΑΝ:
ΔΗΜΟΣ ΓΡΑΒΙΑΣ

Α' ΔΗΜΑΡΧΟΣ: ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ (Μαριολάτα).

Β' ΔΗΜΟΤΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

1. ΑΝΤΙΠΑΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ (Γραβιά).
2. ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ (Μαριολάτα).
3. ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ (Καστέλλια).
4. ΚΡΑΝΙΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ (Γραβιά).
5. ΛΕΖΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ (Καστέλλια).
6. ΜΑΚΡΗΣ ΖΑΧΑΡΙΑΣ (Καστέλλια).
7. ΜΠΑΛΩΜΕΝΟΥ ΤΡΙΣΕΥΓΕΝΗ (Γραβιά).
8. ΜΥΡΜΙΡΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ (Καστέλλια).
9. ΝΤΟΥΛΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ (Γραβιά).
10. ΡΟΥΛΙΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ (Οινοχώρι).
11. ΣΙΔΕΡΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ (Μαριολάτα).

Γ' ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΙΚΟΙ

ΔΗΜΟΤΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

1. ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ, Καλοσκοπής.
2. ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ Θ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ, Μαριολάτας.
3. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΣΠΥΡΙΔΩΝ, Καστελλίων.
4. ΜΑΝΑΝΑΣ Ι. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ, Γραβιάς.

Δημοτικός Σύμβουλος, πρώτος σε αριθμό ψήφων, από όλους τους Συνδυασμούς, εκλέχτηκε ο Κώστας Ρούλιας από το Οινοχώρι.

Από το μωσαϊκό των επτά Κοινοτήτων που συνθέτουν το νέο Καποδιστριακό Δήμο εμείς είμαστε η πιο απομακρυσμένη Κοινότητα και όπως δείχνουν τα παραπάνω αποτελέσματα με την μικρότερη εκπροσώπηση.

Αυτό δεν σημαίνει ότι νοιώθουμε αποκομμένοι από τη φροντίδα και τη μέριμνα της νέας Δημοτικής αρχής. Πιστεύουμε μάλιστα ότι για μικρά και μεγάλα προβλήματα που θα αντιμετωπίζει καθημερινά το χωριό μας ο νέος Δήμαρχος θα δώσει αρωμοδιότητες στο τοπικό Συμβούλιο θα τους αναθέσει τα καθήκοντα που προβλέπονται από το νόμο και θα τους δώσει οδηγίες και πρωτοβουλίες ώστε να μεριμνούν και να ενεργούν ανάλογα την ώρα που τυχόν θα χαλάσει το δίκτυο ύδρευσης, θα γίνουν καταλησθήσεις στους δρόμους, θα κοπεί το ρεύμα, θα αποκλείσει το χιόνιτο χωριό.

Ποιοί θα είναι οι αξιόνες μέσα στους οποίους θα κινηθεί το πρόγραμμα του νέου μας Δήμου ώστε να εξυπηρετεί τους δημότες του κατά τον καλύτερο τρόπο θα τους δούμε πολύ σύντομα.

Το δελτίο μας ο Σύνδεσμος Καλοσκοπιτών «Η ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ» θα συμπαρασταθεί στο έργο και θα βοηθήσει να ορθοποδήσει ο νέος κοινοτικός θεσμός.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ 7 (επτά) ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Στις Δημοτικές Εκλογές της 18ης Οκτωβρίου 1998 Δήμαρχος για το νεοσύστατο Δήμο Γραβιάς αναδείχθηκε ο Δημήτριος Χριστοδούλου.

Ο νέος Δήμαρχος γεννήθηκε το 1948 στη Μαριολάτα. Φοίτησε στο Δημοτικό Σχολείο του χωριού και στο Γυμνάσιο Αμφίκλειας.

Σπούδασε πολιτικός μηχανικός και διορίστηκε υπάλληλος του Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας.

Με ειδική άδεια από την υπηρεσία του έλαβε μέρος στις Δημοτικές Εκλογές του 1994 και για τέσσερα χρόνια (μέχρι 31/12/1998) ήταν πρόεδρος της Κοινότητας Μαριολάτας.

Είναι παντρεμένος με την Ιωάννα Γεωργίου και πατέρας μίας κόρης και ενός γιού.

Από το νέο μας Δήμαρχο πήραμε το παρακάτω μήνυμα:

«Ο λαός του νέου διευρυμένου Δήμου Γραβιάς αποδέχτηκε τις αρχές, τις θέσεις και το πρόγραμμά μας και ανταποκρίθηκε στο κάλεσμά μας.

Τον ευχαριστώ μέσα από την ψυχή μου και του δηλώνω, ότι δε θα διαψεύσω τις προσδοκίες του.

Με τις εκλογές δεν υπάρχουν νικητές και νικημένοι, αφού όλοι μαζί έχουμε μία και την αυτή επιθυμία και επιδίωξη: Να δούμε τον τόπο μας να προοδεύει και να προκόβει.

Η νίκη ανήκει σε όλο τον υπέροχο λαό του νέου διευρυμένου Δήμου Γραβιάς.

Με την είσοδο του 1999 ξεκινάει για τον τόπο μας μία νέα αναγεννητική πνοή.

Με πίστη στην αποστολή μας και σκληρή δουλειά θα πετύχουμε τους στόχους που θέσαμε.

Αισθανόμαστε την υποχρέωση και το βάρος της ευθύνης που αναλαμβάνουμε.

Αυτός ο τόπος πρέπει να πάει μπροστά και θα πάει.

Επίσης ευχαριστώ θερμά όλους τους συνδημότες μου για τις ευχές τους και τους εύχομαι υγεία, ευτυχία και κάθε προκοπή.

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1998

ΔΗΜ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ»

Ευχαριστούμε τον Κύριο Δήμαρχο και τις ευχές του και για την συναίσθηση ευθύνης που αναλαμβάνει και εμείς με τη σειρά του ευχόμαστε καλό κουράγιο και δημιουργική τετραετία.

Ο μπάρμπα Γρηγόρης Λευκαδίτης δεν ξεχνά το χωριό.

Φέτος όλοι μας θαυμάσαμε περίφραξη της πλατείας του χωριού καθώς και τη δεξιά πλευρά του δρόμου που οδηγεί από την πλατεία προς την αγορά με στρατζαριστά ωραία σίδερα.

Η ωραία αυτή περίφραξη έγινε με προσφορά χρημάτων του μπάρμπα-Γρηγόρη Λευκαδίτη που παρά τα 93 του χρόνια δεν έπαψε ούτε στιγμή να σκέπτεται το χωριό.

Ο μπάρμπα Γρηγόρης γεννήθηκε στην Καλοσκοπή το 1905 και είναι το τέταρτο από τα πέντε παιδιά του Αριστείδη Λευκαδίτη και της Παναγιώτας Ράπτη. Σε ηλικία 13 ετών έφυγε από το χωριό για πέντε χρόνια και εργάστηκε στο Γαλακτοπωλείο του Σταύρου Κουκίου και το Ζαχαροπλαστείο του Ροβάκη.

Με τη σύζυγό του Μαρίκα Μηλάτου έζησαν ευτυ-

χισμένα εβδομήντα χρόνια και απέκτησαν τρία παιδιά. Στις 30/4/1997 έχασε τη σύντροφό του και θεωρεί ότι ήταν το πολυτιμότερο αγαθό που του λείπει από τη ζωή.

Υπηρέτησε ως μόνιμος υπάλληλος στο Δήμο Αθηναίων και έλαβε μέρος στον Ελληνοϊταλικό πόλεμο.

Το μυστικό της μακροζωίας του δεν μας αποκάλυψε ο μπάρμπα-Γρηγόρης. Πάντως η ωραία βρύση που μας χάρισε και που ο φίλος του πρόεδρος Γεώργιος Αυγερινός την τοποθέτησε στην πλατεία της αγοράς θα μας δροσίζει για πάντα.

Να είσαι καλά μπάρμπα-Γρηγόρη και ο Θεός να σε βοηθήσει να περάσεις άνετα το κατώφλι για τον ερχόμενο αιώνα.

Κτηνοτροφικοί δρόμοι

Το Κοινοτικό μας Συμβούλιο αξιοποίησε την τελευταία του πίστωση ύψους 2.000.000 δρχ. που είχε προγραμματίσει για την κατασκευή κτηνοτροφικών δρόμων. Έτσι έγινε η διάνοιξη χωματόδρομου από Ψηλή Ράχη μέσω Αγίου Νικολάου και έφτασε μέχρι το Βουρλάμι.

Ακόμη με την ίδια πίστωση έγινε διάνοιξη κτηνοτροφικού δρόμου από Στρογγυλό προς το σπίτι του Μαλαμούλη και από εκεί στην ίδια χάραξη με τον παλιό χωματόδρομο μέσω Βριτσούλας έφτασε στο Μέγα Ρέμα.

Η αργοπορία των μηχανικών της νομαρχίας να μας εγκρίνει τα σχέδια των έργων της νότιας πλευράς της κεντρικής πλατείας και την πλακόστρωση της πλατείας της αγοράς, καθώς και η μεσολάβηση της εκλογικής περιόδου είχε σαν συνέπεια να μην αξιοποιηθούν πιστώσεις ύψους 6.000.000 περίπου οι οποίες θα είναι στη διάθεση του νέου τοπικού πια συμβουλίου και του νέου μας Δημάρχου

ΠΑΡΑΛΕΙΨΕΙΣ ΤΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ

- ΜΩΡΗ και ΟΧΙ ΑΥΓΕΡΙΝΟΥ
- ΒΑΣΙΛΗΣ και ΟΧΙ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ
- ΑΙΜΟΔΟΣΙΑ και ΟΧΙ ΑΜΟΔΟΣΙΑ

Το δελτίο μας δεν έχει πρόβλημα να επανορθωθεί αν κάνει κάποιο λάθος. Έτσι στο προηγούμενο τεύχος ανέφερε ως κουμπάρα στη βάπτισή στον Άγιο Γεώργιο Καλοσκοπής του μικρού Γιώργου Σαλιάνη την Παναγιώτα Αυγερινού ενώ πρόκειται για την Παναγιώτα Μώρη.

Επίσης τον ανέφερε σύζυγο της Ερωφίλης Τ. Κόλλια Αναστάσιο Κύρκο ενώ πρόκειται για τον Βασίλη Κύρκο, συντηρητή αρχαιοτήτων.

Επίσης: ο δικηγόρος Αγγελος Νισυραίος είναι πατέρας μια κόρης και όχι τριών παιδιών.

Στην Αγία Παρασκευή στις 26/1998 είχε αρτοκλασία και η Μαρία Παντελάκη.

Ζητάμε την κατανόηση των συγχωριανών μας για τέτοιου είδους παραλείψεις και ας μη ξεχνάμε ότι το δελτίο μας εκδίδεται με πολύ κόπο και μεράκι από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και δεν διαθέτει εκπαιδευμένο διορθωτή των κειμένων και ακόμη ζητάει πάντα τυπογράφο που να το στοιχειοθετεί φθηνά και σύμφωνα με τις οικονομικές του δυνατότητες.

ΤΟΠΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Για το τοπικό Συμβούλιο του χωριού μας από τις εκλογές της 11ης Οκτωβρίου 1998 εκλέχτηκαν:

- Αποστολόπουλος Ιωάννης του Γεωργίου.
- Γεωργίου Νικόλαος του Νάκου.
- Αυγερινός Γεώργιος του Νικ.
- Μώρης Γεώργιος του Νικολάου.
- Κυριαζής Γεώργιος του Κων.

Συγχαίρουμε για την εκλογή τους τους νέους μας Συμβούλους. Τους ευχόμαστε να συνενώσουν όλους τους χωριανούς μας, να συνεχίσουν όσα θετικά στοιχεία είχε το έργο της προηγούμενης διοίκησης και να προχωρήσουν σε νέο σχεδιασμό της επίλυσης των προβλημάτων του χωριού συμβουλευόντας κατάλληλα τη νέα δημοτική αρχή.

Εμείς όπως και στο προηγούμενο Κοινοτικό Συμβούλιο θα είμαστε συμπαραστάτες και θα στηρίζουμε κάθε θετική πρωτοβουλία.

ΚΑΛΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Η θητεία του Κοινοτικού Συμβουλίου που είχε προκύψει από τις δημοτικές εκλογές του Οκτωβρίου του 1994 έληξε στις 31/12/1998 και τώρα θα μιλάμε πια για τοπικό Συμβούλιο με πενταμελή σύνθεση.

Πρέπει να ομολογήσουμε ότι η συνεργασία του Συνδέσμου μας τόσο με τον πρόεδρο Γεώργιο Αυγερινό όσο και τους απερχομένους Κοινοτικούς Συμβούλους Γιάννη Αποστολόπουλο, Βασίλη Αυγερινό, Κώστα Ματθαίου, Πολυκ. Γεωργίου, Δημ. Τσιαμπά και Τάκη Ευαγ. Βλάχο υπήρξε δόκιμη και παραγωγική. Τους ευχαριστούμε και παρακαλούμε με την πείρα τους να βοηθήσουν και το νέο τοπικό μας Συμβούλιο για το καλό του χωριού μας.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΖΩΗ

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

Οι γνωριμίες που δημιουργούν τα νέα παιδιά στις πλατείες και τις εξοχές του χωριού καθώς και οι φιλικές σχέσεις που διατηρούν μέσω του Αθλητικού Συλλόγου και τις συχνές συναντήσεις και επικοινωνίες μας επιφύλλαξαν μια ευχάριστη έκπληξη. Μεταξύ της Δήμητρας Γρηγοροπούλου (κόρης της αντιπροέδρου του Συνδέσμου μας Βούλας Γρηγοροπούλου-Αντωνίου) και του Σταύρου Ι. Κολλύρη (Παναίτσας) δημιουργήθηκε φιλική διάθεση που εξελίχθηκε σε αίσθημα αγάπης και κατάληξε σε αμοιβαία υπόσχεση γάμου η οποία επισημοποιήθηκε στις 11/12/1998 παρουσία κλειστού κύκλου συγγενών.

Η χαρά όλων μας είναι μεγάλη για το όμορφο αυτό γεγονός γιατί βλέπουμε

δύο νέα παιδιά να τηρούν το έθιμο «παπούτσι απ' τον τόπο σου» και ευχόμαστε σε όλη τους τη ζωή να τα συνοδεύει η αγάπη.

ΓΑΜΟΙ

Στις 26 Δεκεμβρίου 1998 στον Ιερό Ναό Αγ. Χαραλάμπους Ιλισίων έγιναν οι γάμοι της Ελένης Ιωαν. Μαλιβίτση με τον Τάσο Θωμαΐδη.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

- Ο Νικόλας Γεωργίου Μπαράκος και η σύζυγός του Λιάνα απέκτησαν στις 2.11.1998 αγοράκι.

Να τους ζήσει.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

- Στις 24 Οκτωβρίου 1998 στον Ιερό Ναό Αγίου Γεωργίου Καβουρίου ο Βαγγέλης και η Χριστίνα Ραπτοπούλου

βάπτισαν το αγοράκι τους και του έδωσαν το όνομα Ζαχαρίας. Ανάδοχος η χωριανή μας Κλεάνθη Τριανταφύλλου.

- Ο Ευθύμιος και η Ρίτσα Μώρη βάπτισαν το αγοράκι τους δίνοντάς του το όνομα Γεώργιος, νονός ο Κώστας Δημ. Τσόχλας.

- Ο Κώστας και η Ελπινίκη Μπουρτζάλα στις 19 Σεπτεμβρίου στη Μητρόπολη Λαμίας βάπτισαν το γιό τους δίνοντάς του το όνομα Σπύρος. Ακολούθησε γλέντι στο κέντρο «ΤΕΜΠΕΛΗΣ» στο Γοργοπόταμο.

- Ο Παναγιώτης και η Γεωργία Μαλιβίτση στις 22.11.1998 στον Ιερό Ναό Αγίας Φανερωμένης Χολαργού βάπτισαν το δευτερότοκο γιό τους και του έδωσαν το όνομα Βασίλης.

Να ζήσουν τα νεοφώτιστα.

Εγκαίνια Έκθεσης Ζωγραφικής

Την Πέμπτη 5 Νοεμβρίου 1998 έγιναν με λαμπρότητα, στην αίθουσα Αργώ τα εγκαίνια της έκθεσης ζωγραφικής του χωριανού μας ζωγράφου Λάμπρου Άλας (Λάμπρου Αχλαδά). Ο αριθμός των φιλοτεχνών που επισκέφθηκαν την έκθεση ήταν πολύ μεγάλος.

Γνωρίζουμε βέβαια τη ζωγραφική του εκλεκτού τέκνου του χωριού μας από προηγούμενες ατομικές και συλλογικές εκθέσεις. Αυτή τη φορά όμως ανοίχτηκε μπροστά στα έκπληκτα μάτια μας ο ζωγραφικός του μόχθος πλούσιος και εντυπωσιακός. Εξαιρετα σχέδια, λάδια, τέμπλες και το αγαπημένο του θέμα οι γυναικείες φυγούρες.

Ο μεγάλος καλλιτέχνης γεννήθηκε στην Καλιφόρνια από τους χωριανούς μας μετανάστες Χαράλαμπο Αχλαδά και Κρυσταλλία Κόλλια από πολλά όμως χρόνια ζει και εργάζεται στην Ελλάδα.

Το καλοκαίρι μάλιστα

τον έχουμε κοντά μας στο χωριό.

Το ήρεμο παρουσιαστικό του Λάμπρου συμβαδίζει με την ευγένεια της ψυχής του.

Είναι από τους καλλιτέχνες που η μεγάλη του επιτυχία δεν τον έχει κάνει να χάσει το σεμνό του χαρακτήρα.

Πολλοί ήταν οι επισκέπτες της έκθεσης. Δεν έλλειψαν και οι χωριανοί. Στη φωτογραφία διακρίνονται από αριστερά, Χριστίνα Κόλλια, Αθηνά Χύμη, Αθαν. Μαλεβίτσης, Λάμπρος Ζήση Αχλαδάς, ο ζωγράφος Άλας, Γεώργιος Χύμης, η Ελένη Αχλαδά, ο Ταξιάρχης Γ. Κόλλιας με τα παιδιά του και ο Βαγγέλης Τσιρώνης.

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ ΣΤΗΝ ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΔΑ

Ο χωριανός μας επιχειρηματίας Νικόλαος Γεωργίου Αυγερινός διαπίστωσε ότι άρχισε να μετακινείται προς το Νομό Φωκίδας μεγάλος αριθμός τουριστών με συνέπεια να δημιουργούνται συνεχώς μεγάλες ανάγκες ανέγερσης ξενοδοχείων εξοπλισμένων με τις σύγχρονες απαιτήσεις.

Επωφελούμενος μάλιστα και από το πρόγραμμα Leader που για ξενοδοχειακή μονάδα και καταλύματα χρηματοδοτεί το 60% της δαπάνης ανεγέρσεως, πήρε δάνειο και ύστερα από άδεια της πολεοδομίας άρχισε την κατασκευή μιας αξιόλογης ξενοδοχειακής μονάδας κόστους δρχ. 100.000.000 περίπου. Σύμφωνα με το σχέδιο προβλέπεται να δημιουργηθούν 20 δωμάτια με 40-50 κρεβάτια και στο ισόγειο άνετος χώρος εστιατορίου.

Χαρακτηριστικό είναι ότι ο έξυπνος επιχειρηματίας επέλεξε για την εγκατάσταση της

μονάδας του το χώρο της Αγίας Τριάδας που βρίσκεται κοντά σε συγκοινωνιακά μέσα, σε μέρος ειδυλλιακό με ομορφιές που αναμφίβολα θα προσελκύσουν πολλούς για ξεκούραση και αναζωογονητική ανάπαυλα.

Στον τολμηρό μας επιχειρηματία ευχόμαστε

να τελειώσει γρήγορα η ανέγερση του ξενοδοχείου που τόσο πολύ περιμένουμε να στολίσει και να δώσει ζωή στο χώρο της Αγίας Τριάδας και στο χωριό μας.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Με την ευκαιρία θυμίζουμε ότι το πρόγραμμα Leader για καταλύματα ξενώνες όπως μας πληροφόρησαν έκλεισε λόγω υπερκαλύψεως δηλαδή

δή όποιος πρόλαβε τον Κύριο είδε.

Ωστόσο υπάρχουν ακόλυπτα ποσά για άλλες δραστηριότητες, όπως βελτίωση εργαστηρίων, τυροκομείων κ.λ.π.

Για περισσότερες πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να αποτανθούν: Αναπτυξιακή Φωκίδας Α.Ε. Τηλ. 0265-72340.

Ο ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΛΕΒΙΤΣΗΣ ΔΕΝ ΞΕΧΝΙΕΤΑΙ

ΒΡΑΒΕΙΟ 1.000.000 στη μνήμη του

Όπως είχαμε γράψει και σε προηγούμενο τεύχος ο συγγραφέας (ιατρός) Παναγ. Χατζηγάκης και η σύζυγός του ζωγράφος Μαρία Π. Χατζηγάκη είχαν θεσπίσει βραβείο δοκιμίου δρχ. 1.000.000 στη μνήμη Χρήστου Μαλεβίτη.

Η συμμετοχή στο διαγωνισμό ήταν σημαντική Υποβλήθηκαν 11 (ένδεκα) έργα δοκιμιακού λόγου κι όλα σε ένα επίπεδο υψηλού λόγου και στοχασμού που δείχνει ότι ο Χρήστος Μαλεβίτης δεν πέθανε. Έγραφε. Το έργο του δεν έσβησε, το συνεχίζουν άλλοι. Η Επιτροπή Κρίσεως αποτελούμενη από τους Λεων. Γεωργακόπουλο, Σαράντο Καργάκο, Κώστα Τσιρόπουλο και Παν. Χατζηγάκη αξιολόγησε τα κείμενα και απένειμε το βραβείο στο συγγραφέα Κυριάκο Πλησή.

Αναφέρουμε απόσπασμα από την εισήγηση του Σαράντου Καργάκου.

«Λένε ότι ο άνθρωπος πεθαίνει πολλές φορές. Πεθαίνει όταν σβήνει μέσα του η ζωή. Πεθαίνει όμως κι όταν ζει και δεν τον αγαπάνε, και πεθαίνει διπλά, όταν φεύγει από τη ζωή και τότε φίλοι και δικοί του τον ξεχνάνε. Από την άποψη αυτή ο Χρήστος Μαλεβίτης είναι δύο φορές ζωντανός. Διότι και αγαπήθηκε και ούτε λησμονήθηκε. Φίλοι του και συγγενείς του είμαστε απόψε εδώ για να τιμήσουμε τη μνήμη του, τιμώντας μ' ένα βραβείο που φέρει τ' όνομά του έναν πνευματικό δημιουργό, έναν εργάτη του λόγου, ένα διάκονο της παιδείας που εδώ και στο εξής θα διακονεί στη «Σχεδία», στη θέση που άφησε κενή ο αείμνηστος Χρήστος».

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΣΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ

Κύριοι Σύμβουλοι,
Έχουμε πει πως πρέπει να εικονογραφήσουμε κάποτε την Εκκλησία του Άϊ-Γιώργη.

Χρειάζεται πρώτα αντικατάσταση της οροφής που είναι από χαρτόνι.

Θα χρειαστούν αρκετά χρήματα.

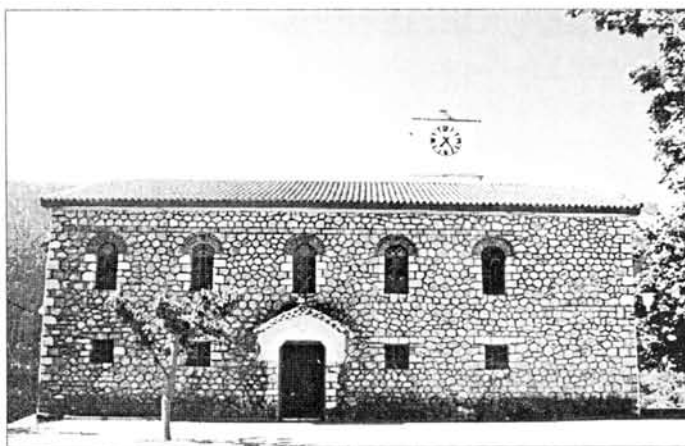
Η Εκκλησία αυτή τη στιγμή διαθέτει περίπου 2.000.000 αυτά τουλάχιστον τους παρέδωσε το Μάρτη 1998.

Όπως κάναμε όταν αλλάξαμε τη σκεπή προ ετών επί Παπαχασιακού, έτσι νομίζω πως πρέπει να γίνει και στην περίπτωση αυτή.

Να γίνει μια επιτροπή που θα συγκεντρώσει τα χρήματα έξω από το Σύνδεσμο με τη διαφορά να δημοσιεύονται στην εφημερίδα οι προσφορές.

Αν συμφωνείτε δημοσιεύστε αυτά τα λίγα και στη Γεν. Συνέλευση εκλέξετε μια Επιτροπή για τα περαιτέρω:

Με χαρά βέβαια σας πληροφορώ ότι ο θεμέλιος λίθος ετέθη για το σκοπό αυτό οι παρακάτω χωριανοί και χωρίς ακόμη να έχει

γίνει προγραμματισμός κατέθεσαν τα ακόλουθα ποσά δημιουργώντας έτσι τον πρώτο κουμπαρά.

1) Τούμπα Κ. Νόλα, δρχ. 10.000.

2) Πριόβολος Α. Γεώργιος, δρχ. 5.000.

3) Χαμηλός Β. Νικόλαος, δρχ. 1.000.

4) Τσίγα Ε. Παρασκευή, δρχ. 1.000.

5) Λευκαδίτη Γ. Ελένη δρχ. 2.000.

6) Μαλιβίτση Ν. Ευδοκία, δρχ. 2.500.

7) Μαντά Ι. Ασήμω, δρχ. 1.000.

8) Χαβέλα Π. Μαρία, δρχ. 5.000.

9) Μαλιβίτσης Γ. Νικολ., δρχ. 5.000.

10) Χαραλάμπους Ε. Οδυσσέας, δρχ. 50.000.

11) Χαραλάμπους Ε. Γεώργιος, δρχ. 10.000.

12) Μώρης Π. Ευθύμιος, δρχ. 5.000.

13) Χαμηλός Ι. Κων/νος (Τεργλήγκας), δρχ. 50.000.

Η Εκκλησιαστική Επιτροπή κατέθεσε τα παραπάνω χρήματα στην Εμπορική Τράπεζα και στο λογαριασμό 5638/32-40537724.

Γεώργιος Κολλύρης

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ 1999

Με φωτογραφικό υλικό από χαρούμενες γιορτές και πανηγύρια από την αλλοτινή ζωή του χωριού μας, κυκλοφόρησε το Ημερολόγιο του έτους 1999.

Ο θαυμασμός και τα συγχαρητήρια που πήραμε γραπτά και προφορικά από τα προηγούμενα ημερολόγια μας έδωσαν το θάρρος να προχωρήσουμε και στην έκδοση του φετινού ημερολογίου.

Σκοπός της ετήσιας αυτής έκδοσης του Συνδέσμου μας είναι να συντηρήσουμε την αγάπη για το χωριό και να διατηρήσουμε τις μνήμες από την παράδοση η οποία σε όλες τις περιπτώσεις είναι χρήσιμη για κάθε λαό.

Την έκδοση επιμελήθηκε και φέτος με μεράκι και καλλιτεχνική διάθεση η χωριανή μας Ρούλα Κομνάκου-Δανιήλ την οποία και ευχαριστούμε.

Το φετινό μας Ημερολόγιο δεν πρέπει να λείπει από κανένα σπίτι.

Από το εξώφυλλο του φετινού Ημερολογίου μας.

Η Εφημερίδα «ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΟΥ» γράφει για το χωριό μας και συνεργάτη του δελτίου μας

ΦΑΝΗΣ ΛΕΥΚΑΔΙΤΗΣ: Ο ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΩΤΗΣ ΠΟΥ ΚΑΤΕΓΡΑΨΕ ΕΝΑΝ ΑΝΕΚΤΙΜΗΤΟ ΘΗΣΑΥΡΟ 2.660 ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΜΑΣ ΤΡΑΓΟΥΔΙΩΝ

Τον τίτλο του «εθνικού ευεργέτη» θα έπρεπε να απονείμει, όχι ο Δήμος Περιστερίου, αλλά η Ελληνική Πολιτεία στον Περιστεριώτη κ. Φάνη Λευκαδίτη, που εδώ και μια 60ετία κατοικεί στο Περιστερί τμώντας το.

Τί έκανε ο κ. Λευκαδίτης; Κατέγραψε την εθνική μας κληρονομιά σε ό,τι αφορά το παραδοσιακό τραγούδι, από την Βυζαντινή περίοδο και μετά.

Ένας ανεκτίμητος θησαυρός 2.660 παραδοσιακών μας τραγουδιών έχει συλλεχθεί από τον κ. Φάνη Λευκαδίτη και αναμένει αξιοποίηση, για να αποτελέσει πηγή εθνικής μας περηφάνειας μοναδική κληρονομιά, απόδειξη της εθνικής μας ταυτότητας.

Τα παραδοσιακά τραγούδια που έχει καταγράψει ο κ. Λευκαδίτης είναι: Επικά, κλέφτικα, εθνικά άσματα, κοινωνικά (χορευτικά απ' όλη την Ελλάδα), τσάμικα, καλαματιανά, νησιώτικα, κρητικές μαντινάδες, αποκριάτικα, ευτράπελα, μοιρολόγια, προσευχές, τραγούδια του Λαζάρου, της Πρωτομαγιάς κ.λ.π.

Ανάμεσά τους και 150 τραγούδια της Κύπρου, που του έστειλε το Υπ. Πολιτισμού, για εμπλουτισμό της συλλογής του.

Ο ζήλος και το μεράκι να διασώσει την εθνική μας τραγουδιστική παράδοση, οδήγησε τον κ. Λευκαδίτη, σε μια περιοδεία απ' άκρου σ' άκρο της χώρας μας, όπου άκουσε και κατέγραψε παραδοσιακά μας τραγούδια από λαϊκούς οργανοπαίκτες, από ηλικιωμένους ορεσίβιους - ξωμάχους, από εργάτες του κάμπου, από μοιρολογίστρες, από ξεθωριασμένα παλιά βιβλία διαφόρων λαογράφων μας, κ.λ.π. κ.λ.π.

Κατέγραψε τραγούδια που ζωντανεύουν παλιές δοξασμένες εποχές και αντίξοες περιστάσεις που σκιαγραφούν την τραχιά, τη στερημένη, όσο και άχαρη ζωή των προγόνων μας. Περιγράφουν τον τιτάνιο αγώνα και τις θυσίες τους εναντίον των τυράννων κατακτητών.

Πολλά από τα αθάνατα δημοτικά τραγούδια μας δίνουν εικόνες από την καθημερινή βιοπάλη μιλάνε για τους διωγμούς, τις συμφορές και τις καταστροφές. Τα περισσότερα δε περιγράφουν αγάπες, χαρές, πανηγυρισμούς, ανδραγαθήματα και παλληκαριές. Μέσα από τους στίχους του κάθε τραγουδιού διαφαίνεται το πολιτιστικό επίπεδο των αδούλωντων ραγιάδων.

ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΣΥΛΛΟΓΗΣ

Ο κ. Φάνης Λευκαδίτης, που έκανε μια επίπονη προσπάθεια και ζει από μια πενιχρή σύνταξη, επιδιώκει να συγκινήσει, όποιον νοιώθει ότι πρέπει να σωθεί η εθνική μας αυτή κληρονομιά και

πρώτα απ' όλους τη δημοτική Αρχή, για να χρηματοδοτήσει την έκδοση αυτής της συλλογής των τραγουδιών, που εκτός από την ταξινόμηση έχει και προλόγους για την ιστορικότητα των τραγουδιών.

Η διαφύλαξη και διάσωση αυτού του θησαυρού είναι έργο εθνικό και αν μη τι άλλο θα πρέπει να υπάρξει οπωσδήποτε μια ανταπόκριση, όχι μόνο για να μην πάει χαμένος όλος αυτός ο μόχθος, αλλά για να επαληθευθεί και ο Γκαίτε, που ομιλώντας επαινετικά για το παραδοσιακό μας τραγούδι είπε: «Το κάθε κλέφτικο τραγούδι των Ελλήνων, είναι και μια ιστορία»!

Ο κ. Λευκαδίτης έχει υποβάλει από τις 21.3.96, αίτηση προς το Δήμο Περιστερίου, με την οποία ζητάει την κάλυψη της δαπάνης για την έκδοση της ανεκτίμητης αυτής πολιτιστικής μας κληρονομιάς υπό μορφή λαογραφικού βιβλίου που θα περιλαμβάνει 2.660 παραδοσιακά μας τραγούδια.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΟΥ:

ΕΘΝΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ

Ο Δήμαρχος Περιστερίου κ. Δημητρόπουλος, εκτός από την έγγραφη υπόσχεσή του (16.6.98), ότι ο Δήμος θα προσπαθήσει να αναλάβει την έκδοση των τραγουδιών, χαρακτηρίζοντας εθνική προσφορά την προσπάθεια του κ. Λευκαδίτη, απευθύνθηκε προς τον Υπουργό Πολιτισμού, το Μορφωτικό Ίδρυμα της Εθνικής Τράπεζας, τον προϊστάμενο της Γεν. Δ/σης του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου κ. ά. και ζητάει την οικονομική κάλυψη της προσπάθειας. Όμως, ακόμη δεν έχει λάβει θετική απάντηση.

Η συλλογή του κ. Φάνη Λευκαδίτη είναι μια μαρτυρία, που θα ενισχύει τη χώρα μας να ανταπεξέρχεται αλώβητη τις όποιες αμφισβητήσεις (βλέπε Μακεδονία). Είναι ένα έργο πολύτιμο.

Χρέος όλων των δυνάμεων του Περιστερίου: Εκκλησίας, Δήμου, πατριωτικών συλλόγων κυρίως, φορέων κ.λ.π. είναι να βοηθήσουν να περάσει αυτή η συλλογή στις ερχόμενες γενιές και στην αωνιότητα.

ΔΗΜ. ΛΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΗΜ.: Ο συλλέκτης παραδοσιακών τραγουδιών Φάνης Λευκαδίτης πρόσθεσε στη Συλλογή του άλλα 365 πατροπαράδοτα άσματα φτάνοντας τα 3025 για την έκδοση των οποίων επέδειξε ενδιαφέρον ο Δημ. Άμφισσας.

ΤΟΠΩΝΥΜΙΑ ΤΗΣ ΚΑΛΟΣΚΟΠΗΣ

Γράφει ο Γιώργος Χασιακός Εκπαιδευτικός-Λαογράφος

Από το περιοδικό «ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΣ», τεύχη 201 και 202-203, 1986 (εκδότης Ηλίας Γ. Ασημακόπουλος), όπου περιλαμβάνεται εργασία του συγχωριανού μας Λαογράφου Γ. Χασιακού, με τίτλο «Τοπωνυμικά της Ρούμελης», αναδημοσιεύουμε αποσπάσματα, που αναφέρονται ειδικά σε τοπωνύμια της Καλοσκοπής και της περιοχής της (Γκιώνα). Η σημαντική αυτή προσφορά τον τιμά και προβάλλει ευρύτερα τη γενέτειρά μας Καλοσκοπή, γι' αυτό και τον ευχαριστούμε θερμά:

«... Κάθε τοπωνύμιο έχει τη ρίζα του σε κάποιο διακριτικό στοιχείο, που επικράτησε σ' ένα σύνολο ανθρώπων (στο λαό) κι έγινε απ' όλους παραδεκτή η ονομασία του τόπου (τοπωνύμιο).

Πολλά τοπωνύμια χωριών, πόλεων, βουνών, ποταμών κ.λ.π. έχουν την προέλευσή τους από τη μυθολογία, όπως π.χ. η Λαμία (από τον ιδρυτή της το «Λάμο», γιό του Ηρακλή και της Ομφάλης, το όρος Οίτη (από τους μυθικούς κατοίκους του Οιταίους), ο ποταμός Κηφισός (απ' το θεό Κηφισό) ή απ' τη νεώτερη ιστορία, όπως π.χ. το χωριό Καστέλλι (απ' το κάστρο Καστέλλι της Φραγκοκρατίας). Σηηλιά τ' Αντρούτσου, Ράχη του Καραϊσκάκη (απ' τους Αγωνιστές του '21).

Άλλα τοπωνύμια έχουν τη ρίζα τους: α) Στη μορφή του εδάφους π.χ. «Τσούκα», που σημαίνει κορυφή-ύψωμα «Λιθόπυργος», που σημαίνει πύργος από ατόφιο βράχο-λίθο. β) Στο είδος των πετρωμάτων (κόκκινο λιθάρι κ.λ.π.). γ) Στα ζώα «Τροχός» που εκεί ζούν πολλοί τροχοί-ασβοί. δ) Στη βλάστηση (Σφοντάμι, Κεδράκια κ.λ.π.). ε) Στην κατάσταση του εδάφους (Λούτσα, Βαρκά κ.λ.π.).

Άλλα, επίσης, τοπωνύμια προέρχονται από κάποιο γεγονός πολεμικό ή άλλο συμβάν (Πολεμίστρες, Σκοτωμένοι) και άλλα από το όνομα ιδιοκτητών, κυρίως στα χωράφια (Αλεξέϊκες λάκκες) ή από την ύπαρξη ενός εξωκκλησιού (αγιώνυμα) σε κάποια τοποθεσία (Αγία Τριάδα).

1. ΤΟΠΩΝΥΜΙΑ ΒΟΥΝΩΝ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Γκιώνα, η: Είναι νεώτερη ονομασία του ψηλότερου βουνού της Στερεάς Ελλάδας (υψ. 2512), μεταξύ Παρνασσού και Βαρδουσίων, που οι αρχαίοι ονόμαζαν «Ασέληνο», γιατί δύο κατακόρυφες πλευρές της, η θόρεια (προς το χωριό Καλοσκοπή) και η δυτική (προς τα Βαρδούσια), δε φωτίζονται από τη Σελήνη. Το χειμώνα επικρατεί δριμύ ψύχος σ' αυτές τις δύο «ασέληνες» και σκιερές (ανήλιες) πλευρές. Κατά τη

μυθολογία, η Σελήνη - Θεά της αρχαιότητας - εκεί είχε το ερωτικό της καταφύγιο, όπου συναντούσε τον Ενδυμώνα- θεό της αρχαίας Ελλάδας- και δεν φρόντιζε να φωτίζει τους γύρω τόπους, μένοντας στο σκοτάδι (ασέληνοι), γιατί ήταν απασχολημένη με τους έρωτές της.

Κορυφές της Γκιώνας είναι η «Λειρίτσα», ανατολικά (υψ. 2000) και την ακολουθεί γυμνή οροσειρά δυτικότερα «Τραγονόρος» (υψ. 2300), επειδή ίσως είναι απότομη και προσιτή μόνο σε γίδες (τράγους) και όχι σε πρόβατα. Τέλος είναι στα δυτικά η κορυφή της «Πυραμίδα», που ονομάστηκε έτσι από το σχήμα της (είναι κόλουμερη πυραμίδα με την άνω επιφάνεια λίγα τ.μ.). Χαμηλότερα, προς τα νότια, μια οροσειρά λέγεται «Ελατος» (είναι χωματώδης κι ελατοσκεπής) και χωρίζει την Αμφισσα από το χωριό Καρούτες της Δωρίδας. «Γκιώνα» είναι λέξη ξένη.

2. ΤΟΠΩΝΥΜΙΚΑ ΚΑΛΟΣΚΟΠΗΣ ΦΩΚΙΔΑΣ

α) Αγιώνυμα:

Μερικές τοποθεσίες πήραν το όνομά τους από κάποιο ξωκκλήσι, που υπάρχει σ' αυτές.

Αγία Ελένη, η: Περιοχή σε χωράφια με το εκκλησάκι Αγ. Ελένη.

Αγία Παρασκευή, η: Άλλη περιοχή σε χωράφια, μ' εξωκκλήσι.

Αγία Τριάδα, η: Περιοχή σε βοσκοτόπους, μ' εκκλησία, που τη Δευτέρα της Πεντηκοστής γίνεται μεγάλο πανηγύρι, με μεγάλη συμμετοχή.

Αϊ-Γιαννάκης, ο: Ύψωμα με έλατα, που εκεί έθαβαν μόνο τ' αβάφιστα παιδιά, που πέθαιναν.

Αϊ-Γιάννης, ο: Τοποθεσία σε χωράφια, που υπήρχε παλιό ξωκκλήσι.

Αϊ-Ηλιάς, ο: Τοποθεσία-ύψωμα σε βοσκοτόπο, που υπήρχε ξωκκλήσι.

Αϊ-Νικόλας, ο: Τοποθεσία αμπελιών, με κάποιο ξωκκλήσι ανάμεσά τους.

Αϊ-Πνέμα, το: Τοποθεσία με τα χωριά, που υπήρχε ξωκκλήσι.

Αϊ-Τρύφωνας, ο: Τοποθεσία σε δάσος, που υπήρχε ξωκκλήσι.

Παλιοσταυρός, ο: Τοποθεσία ράχη, με παλιό ξωκκλήσι.

Σταυρός, ο: Ύψωμα με κάποιο ξωκκλήσι.

Σωτήρω, η: Ο χώρος του παλιού νεκροταφείου μέσα σε έλατα.

β) Τοποθεσίες Λιβαδιών και δασικές.

Αρκ'δότρυπα, η: Περιοχή, που υπάρχει σπηλιά-τρύπα σε βράχο, ίσως για αρκούδες τα παλιά

χρόνια.

Βλάχα, η: Πετρώδης κτηνοτροφική περιοχή, με θάμνους (γιδότοπος).

Διακουνιάρ' του Ρέμα, το: Βρήκαν κάποιο ζητιάνο νεκρό στο ρέμα εκείνο και η τοποθεσία πήρε τ' όνομά του, μετά το γεγονός.

Διάσιλου (Διάσελο), το: Θερινό λιβάδι ανάμεσα σε δύο βουνοσειρές της Γκιώνας, που το μέρος αυτό αποτελεί «δίοδο» (διασέλα-πέρασμα) από τα βόρεια (Καλοσκοπή) προς τα νότια (Προσήλιο) σε υψ. 2000 μ.

Δρακουπ'δήματα (Δρακοπηδήματα), τα: Τοποθεσία κατηφορική (σάρα), σκεπασμένη με χοντρά πολυγονικά χαλίκια, από την αποσάθρωση πετρωμάτων, που οι ντόπιοι το αποδίδουν στην πάλη των «Δράκων» κάθε νύχτα, που γίνεται «χαλασμός». Μέρος δύσβατο και σκληρό, για να το περάσει κανείς.

Δουκίμ' (Δοκίμι), το: Τοποθεσία που υπάρχει ογκώδης σφαιρική πέτρα (στρογγυλολίθι), που μ' αυτή «δοκίμαζαν» οι αντρειωμένοι τη δύναμή τους.

Ζάστανο, το: Τοποθεσία-στενό φαράγγι, που ούτε γίδι δεν μπορεί να κατέβει. Προέρχεται η ονομασία από τις λέξεις «ζαστενό», που σημαίνει «πολύ στενό», κατά το «ζάπλουτος» και μ' εναλλαγή του (ε) σε (α), έγινε «Ζάστανο».

Καλόγρια, η: Χωματώδης λοφοσειρά, κατάφυτη από έλατα, που μαυρολογάει σαν «Καλόγρια».

Καρβ'νόριμα (Καρβουνόρεμα), το: Ξερό ρέμα, σε άδεντρη και πετρώδη περιοχή. Τόπος κατάξε-ρος σαν «κάρβουνο».

Κακουτράχη, η: Ράχη που την πίνουν οι αέρηδες και δεν έχει που να σταθεί κανείς - κυρίως το χειμώνα- (του κακού η ράχη).

Κιφαλάρ' (Κεφαλάρ), το: Τοποθεσία πάνω απ' το χωριό (κεφάλι του χωριού), κατάφυτη από έλατα, που απαγορεύεται τελείως η βοσκή από ζώα, για να μην πάθει ζημιά το «φυσικό πάρκο» του χωριού.

Κεδράκια, τα: Τοποθεσία, με φτωχή βλάστηση, που καλύπτεται με θαμνώδεις κέδρους (κεδράκια), καχεκτικούς, επειδή είναι άγονο το έδαφος.

Κόκκινου Λ'θάρ' (Κόκκινο Λιθάρι), το: Τοποθεσία, με ψηλούς βράχους, που έχουν «κοκκινωπό» χρώμα.

Κορακοφωλιά, η: Τοποθεσία που υψώνεται κατακόρυφος βράχος σε ύψος 200μ. και στη μέση υπάρχει άνοιγμα σπηλιάς, για «φωλιά κοράκων».

Κουτρών' (Κοτρών), το: Πετρώδες ύψωμα, πάνω από βαθύ ρέμα.

Λάβρα, τα: Ξερική κτηνοτροφική περιοχή,

όπου υπάρχουν θάμνοι με πλατιά αγκαθωτά πουρναρίσια φύλλα που οι ντόπιοι τους λένε «λάβρα» (στολίζουν μ' αυτά τα σαλόνια στις πόλεις τα Χριστούγεννα).

Λιβαδάκια, τα: Ομαλός (χωρίς θάμνους) βοσκότοπος για πρόβατα.

Λιθόπυργος, ο: Πύργος φυσικός από ψηλά βράχο, που εξέχει και φαίνεται από μακριά.

Λούτσα, η: Τοποθεσία στην Γκιώνα, σε υψ. 2000, όπου υπάρχει αβαθής λίμνη, που το καλοκαίρι χρησιμεύει για το πότισμα των κοπαδιών, που βόσκουν στα γύρω θερινά λιβάδια του βουνού.

Μακρυλάκκωμα, το: Είναι θερινό λιβάδι στην Γκιώνα, όπου σχηματίζεται «μακρύ λάκκωμα» ανάμεσα σε δύο βουνοσειρές.

Μέγα Ρέμα, το: Βαθύτατο ρέμα, που το γεφυρώνει καλλιτεχνικό πέτρινο γεφύρι από το 1900 (επί Υπ/ργου Οικον. Ανάργ. Σιμόπουλου).

Μνήμητα, τα: Κορυφογραμμή-οχυρή θέση, που στα χρόνια της τουρκοκρατίας, αλλά και στα δικά μας κατοχικά χρόνια συγκρούστηκαν με σκληρότητα αντίπαλοι, με αποτέλεσμα να γίνουν «μνήμητα» νεκρών στο μέρος αυτό.

Νεροτροπιές, οι: Είναι παραφθορά της λέξης «νεροτριβές», για τα μάλλινα κλινοσκεπάσματα και υφάσματα, εργαστήρια που οι ντόπιοι τα λένε «δουσιλές» και «μαντάνια».

Πολεμίστρες, οι: Τοποθεσία με φυσικά οχυρά (ταμπούρια) από ψωρολίθια, που στα χρόνια της τουρκοκρατίας και στην κατοχή συγκρούστηκαν πολλές φορές αντίπαλοι, γι' αυτό και το όνομα «Πολεμίστρες».

Ραφτείκα αλώνια, τα: Τοποθεσία με αλώνια, που πήρε τ' όνομά της από τους ιδιοκτήτες, τους Ραφταίους.

Σκλήθρα, τα: Είναι τοποθεσία (λόγγος), με βλάστηση από θάμνους, που τους λένε «σκλήθρα».

Σκοτωμένοι, οι: Τοποθεσία-λιβάδι στην Γκιώνα, που τα παλιά χρόνια συγκρούστηκαν οι κάτοικοι της Κουκουβίστας (σημερινής Καλοσκοπής) με Βλάχους, που πήγαν να βοσκήσουν παράνομα τα κοπάδια τους στα δικά τους λιβάδια, με αποτέλεσμα να «σκοτωθούν» αρκετοί και από τις δύο μεριές. Οι Βλάχοι έφυγαν και ο τόπος, που τον προστάτεψαν με το αίμα τους οι ντόπιοι, ονομάστηκε «Σκοτωμένοι».

Σμίξη, η: Περιοχή, που «σμίγουν» δύο ποτάμια (Πίνδος και Μέγα Ρέμα).

Στάλος, ο: Τοποθεσία με συστάδες από έλατα, όπου «σταλίζουν» στον ισκίο τους τα πρόβατα, για

να προστατευτούν από τη ζέση το καλοκαίρι.

Στρογγυλό, το: Είναι γήλοφος, με κυκλικό (στρογγυλό) σχήμα στην κορυφή του.

Σφουντάμ~ (Στεντάμ), το: Τοποθεσία με το φυτό «σφένδαμο» που με παραφθορά της λέξης οι ντόπιοι τη λένε «Σφουντάμ».

Τρανή, η: Τοποθεσία σε βαθιά (τρανή) ρεματιά.

Ταλιάρος, ο: Βράχος στην Γκιώνα, που κατά την παράδοση εκεί έγινε ο γάμος του Αγωνιστή του '21 από τη Δρέμισσα (Πανουριά) του Ταλιάρα. Παλιά ο βράχος (τοποθεσία) λεγόταν «τ' Ταλιάρα ου γάμους».

Τρύπιο Λιθάρι, το: Φυσική τρύπα βράχου, που περνάει δρόμος.

Φτερόλακκα, η: Τοποθεσία στην Γκιώνα, που σχηματίζεται μεγάλη «λάκκα», κατάφυτη από πανύψηλες «φτέρες», γι' αυτό και «Φτερόλακκα».

Ψηλή Ράχη, η: Τοποθεσία, που σχηματίζεται στην κυριολεξία από «ψηλή ράχη», κατάφυτη από βελανιδιές (ντούσκα τα λένε οι ντόπιοι).

Ψηλό Κουτρών', το: Πετρώδες ύψωμα, που από κει κάτω το έδαφος έχει κλίση προς τη ρεματιά, σε βάθος 300 περίπου μέτρα.

γ) Τοποθεσίες χωραφιών-αμπελιών.

Αλεξέικες Λάκκες, οι: Χωράφια-λάκκες, που έχουν το όνομα των ιδιοκτητών.

Βαθιά Λάκκα, η: Βαθουλωτό επίπεδο στα ριζά τεράστιου βράχου.

Βελούχι, το: Περιοχή, που το χειμώνα πηγάζει άφθονο νερό από υπερχειλίση υπόγειων φυσικών δεξαμενών.

Βλυσίδι, το: Τόπος που «αναβλύζει» σε πολλά σημεία νερό.

Βουρλάμ, το: Χωράφια σε ρεματιά, που κρατούν υγρασία και φυτρώνουν πολλά «βούρλα», βουρλιές.

Βρυτούλα, η: Τοποθεσία επίπεδη, που «αναβρύζουν» νερά (βρύω, αναβλύζω, πηγάζω).

Δραμπάλες, οι: Περιοχή αμπελιών, σύρραχο, που μοιάζει με «τραμπάλα».

Ζερέλια, τα: Τόπος υγρός, που σέρνουν νερά (μτφ, ο βρεγμένος από βροχή γίνεται «ζιρέλι».

Ισιώματα, τα: Χωράφια επίπεδα πάνω σε βουνό.

Καραούλι, το: Τοποθεσία σε ύψωμα απ'όπου βλέπει κανείς μακριά (στήνει караούλι-παρατηρητήριο).

Κατράχη, η: Χωράφια σε ράχη κάτω απ' το χωριό (κάτω ράχη).

Κεφαλόβρυσο, το: Περιοχή χωραφιών, όπου

υπάρχει μεγάλη πηγή-αρχή του Πίνδου (Κηφισού) ποταμού.

Κουρούν Βαρκά, του: Η πρώτη λέξη φανερώνει όνομα ιδιοκτήτη (Κουρούνη) και τα «Βαρκά» είναι ο τόπος υγρός, βαρυχώραφα, βαρκοχώραφα βαρ(υ)κός.

Κούτσουρα, τα: Περιοχή αμπελιών, με υπολείμματα κορμών βελανιδιών που κόπηκαν για να φυτέψουν αμπέλια.

Κώστη, του: Τοποθεσία από το όνομα του ιδιοκτήτη (Κωστή-Κώστη).

Λακκοπούλες, οι: Μικρές πεζούλες-λάκκες, σ' επικλινές έδαφος.

Λίμη (Λίμνη), η: Σενόμακρο βαθύπεδο, που το χειμώνα γεμίζει από νερά (σχηματίζει λίμνη βάθους 2 μ.) και την άνοιξη στεγνώνει και το καλλιεργούν.

Μαύρος Κάμπος, ο: Επίπεδη περιοχή, με «μαύρα» χώματα.

Παλιάμπελα, τα: Εκεί ήταν παλιότερα τ' αμπέλια του χωριού και τώρα είναι μόνο χωράφια γιατί τ' αμπέλια είναι σε καταλλήλότερο μέρος.

Παλιόμυλος, ο: Τοποθεσία, που υπήρχε μύλος στα παλιά χρόνια.

Παπά τ' αμπέλι, του: Περιοχή, που είχε κτήματα κάποιος παπάς.

Πλάκες, οι: Χωράφια σε ακροποταμιά, που ανάμεσα τους υπάρχουν μεγάλες ποταμίσιες πλάκες.

Πλάτανος, ο: Περιοχή χωραφιών, όπου υπάρχουν πολλά πλατάνια (ρέμα-πλατανόρεμα).

Πόκρη, η: Δασώδης περιοχή, απόκρυφη σε ρεματιά, που με συγκοπή της λέξης, έγινε 'πόκρυφη, πόκρυ(φη) ή «Πόκρη», με αλλαγή του (υ) σε (η). Στην κατοχή εκεί «κρύφτηκαν» για οχτώ μέρες πολλοί κάτοικοι του χωριού σε μια εκκαθαριστική επιχείρηση των Ιταλών.

Ποτιστής, ο: Περιοχή με πηγή (ποτιστή), που ποτίζει τα γύρω χωράφια.

Σελιός, ο: Περιοχή, με μαλακά χώματα και υγρά, που βυθίζεται (ολισθαίνει) συχνά (από το σέλος-σελιός).

Σπουργιές, οι: Στενόμακτρα πεζούλια (σπουργιές), σ' επικλινές έδαφος.

Τουμπρούκ', το: Ύψωμα σε περιοχή χωραφιών (άγνωστη η προέλευση της λέξης).

Τροχός, ο: Χωράφια σε ρεματιά, όπου ζουν πολλοί τροχοί (ασβοί), επειδή καλλιεργούν καλαμπόκια και είναι εξαιρετική τροφή γι' αυτούς.

Γ. Χ.

Οδοιπορώντας στους εγκατελειμμένους πλέον παλαιούς μουλαρόδρομους που οδηγούσαν στα αμπελοχώραφα και στα γύρω χωριά, πριν ανοιχτούν οι σημερινοί αυτοκινητόδρομοι συναντάς τα ερείπια πολλών εξωκκλησιών και εικονοστασίων αφιερωμένα σε Αγίους και Αγίες που με το χτίσιμό τους έδωσαν και το όνομά τους (τοπωνύμιο) και στη γύρω περιοχή, όπως στου Άϊ-Νικόλα στον Παλιοσταυρό, στην Αγία Παρασκευή, στον Αγιάννη κ.λ.π.

Το πότε κτίστηκαν όλοι αυτοί οι ναοί δεν γνωρίζουμε. Το βέβαιο είναι ότι έγιναν πριν το 1700 και κτίστηκαν και εξοπλίστηκαν χωρίς καμιά κρατική ή εκκλησιαστική χορηγία παρά μό-

Ο νέος ιερέας Γιάννης Λευκαδίτης, κάποιου Αγίου ή Αγίας τα αμπελοχώραφά τους κτίζοντας και τον ομώνυμο Ναό του Αγίου στην περιοχή.

Ο χώρος γύρω από τους μικρούς αυτούς Ναούς εξωραϊζετο

υπηρετήσουν τον Ύψιστον αφιερώνοντας τον εαυτόν τους στην ιεροσύνη.

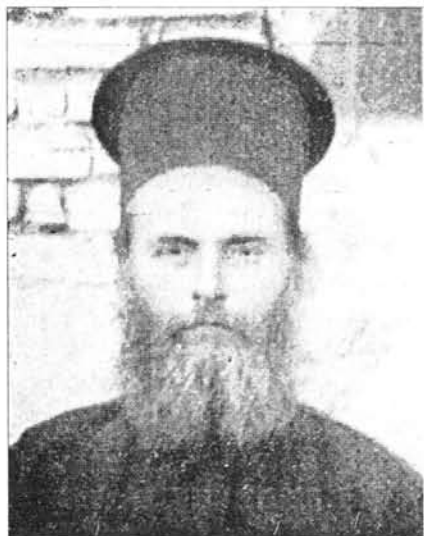
Η Κουκουβίστα είναι το μόνο χωριό της περιοχής που ανέδειξε τόσους πολλούς αξιόλογους παπάδες και σε μια εποχή που το κράτος δεν τους έδινε ούτε μισθό ούτε σύνταξη. Ζούσαν από την κτηνοτροφικογεωργική τους εργασία και από την μικρή προσφορά σε είδος, φασόλια ή καρύδια, που τους έδιναν οι χωριανοί όταν την ημέρα των Φώτων που περνούσαν από τα σπίτια για να τα αγιάσουν με τον Αγιασμό.

Τα μυστήρια, γάμοι, βαφτίσια και οι κηδείες γινόντουσαν εντελώς δωρεάν. Η αμοιβή θεωρείτο Χριστιανική παράβαση και α-

ΚΟΥΚΟΥΒΙΣΤΙΑΝΟΙ ΙΕΡΕΙΣ

Που υπηρέτησαν και υπηρετούν όχι μόνο την ενορία του χωριού μας αλλά και των γύρω χωριών

νο με την εθελοντική εργασία από τους κατοίκους του χωριού. Το γεγονός αυτό μαρτυρεί πόσο

Ευθ. Παπαταξιάρχου.

δυνατή ήταν η ορθόδοξη πίστη των Κουκουβιστιανών που αβίαστα ήθελαν να βάλουν υπό την σκιά, φύλαξη και προστασία

και εφρτεύετο από συστάδα δένδρων πολλά από τα οποία υπάρχουν μέχρι σήμερα σε αιωνόβια κατάσταση.

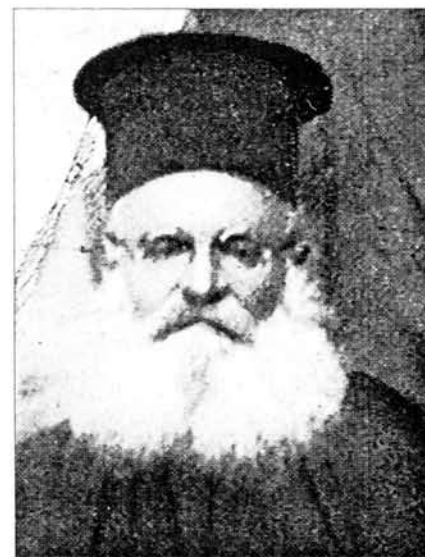
Στην ονομαστική εορτή του Αγίου γινόταν λειτουργία στο μικρό Ναό και ακολουθούσε μικρό ή μεγάλο πανηγύρι ανάλογα με την εποχή χειμώνα ή καλοκαίρι, αλλά και την επιρροή που ασκούσε το όνομα του Αγίου.

Δύο μόνο από αυτά τα πανηγύρια σώζονται μέχρι τις μέρες μας, της Αγίας Τριάδος και της Αγίας Παρασκευής. Τα τελευταία χρόνια η παραδοσιακή τους πανηγυρική γιορτή έχει χάσει την παλαιά της λαμπρότητα και πολύ φοβάμαι μήπως στις επόμενες γενιές χάσουν και αυτές το νόημά τους.

Η βαθειά ριζομένη ορθόδοξη πίστη που είχαν οι πρόγονοί μας δεν άφησε αδιάφορους πολλούς νέους Κουκουβιστιανούς στο να

μάρτυμα.

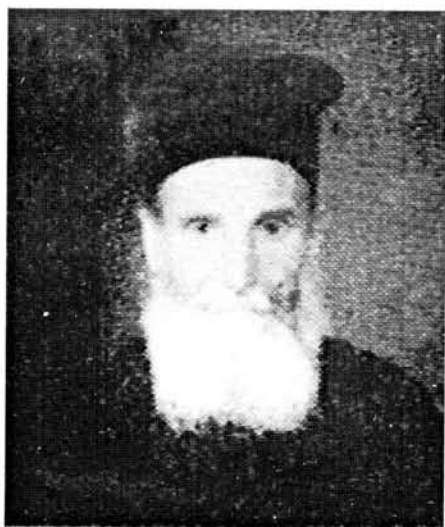
Υπήρξε εποχή που στο χωριό ιερουργούσαν τρεις παπάδες και ο καθένας είχε την δικιά του

Γιάννης Χασιακός.

Ενορία ή δε λειτουργία γινόταν και με τους τρεις μαζί.

Ο μητροπολιτικός Ναός του

Αριστ. Πολίτης.

χωριού ο Άγιος Γεώργιος με το σπάνιο καμπαναριό του επάνω στο αιωνόβιο δένδρο ήταν το κόσμημα του χωριού με το ξυλόγλυπτο τέμπλο του, έργο του ξυλογλύπτη Κουκουβιστιανού Κυρίκου.

Δυστυχώς ο περίφημος αυτός Ναός δεν άντεξε στους σεισμούς και στην αστάθεια του εδάφους και κατέρρευσε το 1939.

Θεωρώ χρέος να αναφέρω τα ονόματα των ιερέων που υπηρέτησαν το χωριό υπό την σκέπην του παλαιού Ναού του Αϊ-Γιώργη καθώς και των νεότερων ιερέων που διακονούν σε χωριά της περιοχής και η απουσία τους από το χωριό είναι πολύ αισθητή.

Στοιχεία που να μας δείνουν μαρτυρίες για το πρό του 1821 ποιοί ιερείς υπηρέτησαν στο χωριό δεν έχουμε. Ο πιο παλιός καταγεγραμμένος Κουκουβιστιανός ιερέας είναι ο παπα-Ανδριάς Μώρης.

Για την ιεροσύνη του δεν γνωρίζουμε πολλά. Ακόμη και για την πολεμική του δράση και τον χαμό του ελάχιστα έχουν καταγραφεί.

Δεύτερος κατά την παράδοση ιερέας του χωριού ήταν ο παπα-Νικόλας, συμπολεμιστής του παπα-Ανδριά. Πήρε μέρος σε πολλές μάχες κατά την περίοδο του ξεσηκωμού το 1821 και το μόνο στοι-

χείο που σήμερα μαρτυρεί την τότε παρουσία του είναι το επίθετο που κληρονόμησαν οι απόγονοί του (παπα-Νικολαίοι).

Από το βιβλίο του Γ. Χασιακού «Ιστορικά και λαογραφικά της Κουκουβίστας», παίρνουμε τα στοιχεία των ιερέων που υπηρέτησαν το χωριό από το 1880 και μετά και αναφερόμαστε μόνο στους χωριανούς μας γιατί κατά καιρούς ιερούργησαν και ξένοι ιερείς.

1ος) Το 1880-1899, Ταξ. Δημητρίου (Παπαζαγκής).

2ος) Ευθυμ. Παπαγεωργίου (- Παπακοσίδας).

3ος) Ταξ. Χαρ. Κόλλιας.

4ος) Ιωάνν. Ν. Χασιακός (1923-1935).

Στον ιερέα Παπαγιάννη Χασιακό θέλω να σταθώ για λίγο και να

Παναγ. Χασιακός.

περιγράψω εν συντομία την προσωπικότητα και τον χαρακτήρα του δυναμικού αυτού ιερέα.

Ο Παπαγιάννης υπήρξε μια χαρισματική δυναμική προσωπικότητα για την εποχή του και πρόσφερε πολλά στους κατοίκους του χωριού όχι μόνον σαν ιερέας αλλά και σαν άνθρωπος.

Λέγεται, χωρίς να βεβαιώνεται, ότι υπηρέτησε και την Κοινότητα ως Πρόεδρος μια περίοδο.

Είχε τελειώσει το σχολαρχείο (μόρφωση υψηλή για την εποχή

του) και υπηρέτησε σαν δικολάβος στο Ειρηνοδικείο Γραβιάς. Από τη θέση αυτή είχε δημιουργήσει γνωριμίες και σχέσεις με πολιτικούς, διοικητικούς και θρησκευτικούς λειτουργούς του Νομού και η προσωπικότητα και η ικανότητά του είχε περάσει τα στενά όρια του χωριού.

Ο Χασιακός άνθρωπος ανήσυχος και φύση δραστήριος δεν τον κράτησε το επάγγελμα του δικολάβου (Δικηγόρου).

Ανέβηκε στο χωριό και άνοιξε Καφενείο. Όλοι οι Κουκουβιστιανοί ζητούσαν τη συμβολή του και ανέθεταν σ' αυτόν να τους διεκπεραιώνει υποθέσεις που ήθελαν γνώσεις και γνωριμίες.

Όταν χηρέψε η θέση του ιερέα στο χωριό πήρε τη μεγάλη απόφαση να χειροτονηθεί παπάς. Την ίδια θέση διεκδίκησε και ο Γ. Ραπτόπουλος (Ζαχαρογιώργος) αλλά με τις διασυνδέσεις και γνωριμίες που είχε ο Χασιακός προτιμήθηκε. Ανακατεύθηκε και με την πολιτική και αντιπαλός του υπήρξε ο δάσκαλος Ιωάν. Λαΐος.

Η πολιτική διαμάχη μεταξύ των υπήρξε πολύ σκληρή πράγμα που είχε σαν αποτέλεσμα ο ένας να εξορίσει τον άλλον για αρκετό

Μιλτ. Κυριαζής

διάστημα όταν επικρατούσε το δικό του κόμμα στην εξουσία. Ο Παπαγιάννης είχε αποκτήσει πολ-

λούς φίλους αλλά και αρκετούς εχθρούς.

Η αναγνωρισμένη όμως προσωπικότητά του τους ένωσε όλους ο πρόωρος θάνατός του και το λείψανό του το μετέφεραν οι χωριανοί στους ώμους τους από το σταθμό του Μπράλου στο χωριό όπου του έγινε πάνδημη κηδεία με κλαρίνα και προσευχές όπως άρμοζε σε έναν Παπαγιάννη Χασιακό.

Μετά δύο χρόνια από το θάνατό του τη θέση του πήρε ο 5ος Μιλτ. Ταξ. Κυριαζής 1937 - 1944 γιός του Αδάμ μεγαλοκτηματία του χωριού.

Ο Παπαμίλτος δεν ευτύχισαν ιερέας.

Με το χάσιμο της γυναίκας του αυτοκαθρέφθηκε και ξανά ιδιώτευσε φτιάχνοντας νέα οικογένεια. Για 20 χρόνια περίπου η Ενορία του χωριού εξυπηρετείτο από εκτάκτους ξένους παπάδες.

6ος) ιερέας χειροτονήθη ο Παναγ. Αναστ. Χασιακός 1962-1991 (Παπατάκης) και υπηρέτησε το χωριό μέχρι το θάνατό του.

Νεότεροι Κουκουβιστιανοί ιερείς που υπηρετούν εκτός χωριού είναι:

7ος) ο Παναγ. Ν. Τούμπας που ιερουργεί στην Μαργιολάτα.

8ος) ο Θεμ. Δ. Μώρης που ιερουργεί στην Ενορία Αγίων Θεοδώρων Λαμίας, και

9ος) ο νεοχειροτονηθείς Ιωάν. Γ. Λευκαδίτης που ιερουργεί στην Ενορία Παλαιοχωρίου.

Άφησα τελευταίον τον 10ο στη σειρά ιερέα του χωριού τον Δήμο Κόλλια (Παπαδήμο). Υπηρέτησε στην Ενορία Γραβιάς, όλη του τη ζωή. Υπήρξε ιερέας και άνθρωπος με ήθος και υψηλή εκκλησιαστική μόρφωση.

Είχε διορισθεί από τον τότε Μητροπολίτη Φωκίδας Αθανά-

σιο γενικός αρχιερατικός επίτροπος λόγω των εξαιρετικών ικανοτήτων και γνώσεων περί τα εκκλησιαστικά που διέθετε.

Αναφορά πρέπει να γίνει και σε έναν άλλον ιερέα, τον Αριστ. Παπαπολίτη από το γειτονικό Οινόχωρι.

Υπήρξε ιερέας και άνθρωπος με υψηλό ήθος και έχαιρε μεγάλου σεβασμού για τον πρῶο του και δίκαιο χαρακτήρα.

Μετά το γάμο του με Κουκουβιστιανή κόρη του Ραπτη (Βαρδακιούπη) η αγάπη του για την Κουκουβίστα και τους κατοίκους της ήταν καρδιακή. Υπηρέτησε δε στην Ενορία του χωριού κατά τα έτη 1935 - 1937 και το πέρασμά του άφησε μνήμη αγαθή.

Η Κουκουβίστα εκτός από τους ιερείς που ανέδειξε έστειλε και δύο νέα παιδιά της στο Άγιο Όρος όπου και εμόνασαν

Θέμης Μώρης.

μέχρι το τέλος της ζωής τους.

Τον Ιωάν. Χασιακό (παπα-Πέτρος) που διέπρεψε ως Αγιογράφος και εικόνες από δωρεές του κοσμούν ακόμη και σήμερα τον Ιερό Ναό του Αϊ-Γιώργη στο χωριό.

Δεύτερος ήταν ο Αχλαδάς (Παῖσιος) που η τελευταία του επίσκεψη στο χωριό πρέπει να ήταν το 1954.

Σήμερα η Ενορία του χωριού δυστυχώς βρίσκεται χωρίς ιερέα παρότι τρεις Καλοσκοπίτες ιερείς βρίσκονται εν ενεργεία.

Οι τρεις κεφαλές του χωριού όπως έλεγαν και οι παλαιότεροι, ο δάσκαλος, ο πρόεδρος και ο παπάς έχουν παύσει πλέον να υπάρχουν στο χωριό και η Κουκουβίστα έχει γίνει πολύ φτωχότερη από την απουσία τους.

Ας μην χάνουμε όμως την ελπίδα μας ο Θεός είναι πολύ μεγάλος.

ΦΙΛΙΠΠΑΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

Ο ιερέας Παναγιώτης Νικ. Τούμπας γεννήθηκε το (1934) και μεγάλωσε στο χωριό. Εγκαταστάθηκε στη Γραβιά (1963) όπου παντρεύτη-

κε την Κων. Αντιπάτη με την οποία απέκτησε τρία παιδιά που μέχρι σήμερα του χάρισαν πέντε (5) εγγόνια. Χειροτονήθηκε ιερέας σε ηλικία 40 ετών από τον Μητροπολίτη Φθιώτιδος Δαμασκινό. Υπηρέτησε στην Ενορία του Μπράλου και τώρα ιερουργεί στην Μαργιολάτα

Εμείς τον θυμόμαστε από μικρό κοντά στο ψαλτίρι του Παναγιώτη Παπανικολάου (Κατσούλη) να βοηθά την εκτέλεση της λειτουργίας. Τον ευχαριστούμε για τις πληροφορίες που μας έστειλε για την έρευνά μας για τους ιερείς του χωριού μας και για την επισήμανση ότι το χωριό μας είναι «Παπαδομένα»!

ΜΠΕΡΤΣΕΚ Η ΔΕΥΤΕΡΗ ΚΟΥΚΟΥΒΙΣΤΑ

1880 - 1920

του Γιάννη Τριανταφύλλου - Πράντζα

ΙΑ

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

Μια οικογενειακή ζεστασιά υπήρχε μεταξύ των. Ο ένας πονούσε τον άλλον και του συμπαρίστατο πιά πολύ και από αδελφός.

Όταν με το πλήρωμα του χρόνου κάποιος απόμαχος αποφάσισε να αποχωρήσει από το εργοτάξιο και να επιστρέψει στο χωριό και στην οικογένειά του θλίψη και κατήφια επικρατούσε στους συγγάτοικους της καλύβας.

Τόσο πολύ ήταν μεταξύ τους δεμένοι ψυχικά που η αποχώρηση κάποιου συγγάτοικου έφερνε αναστάτωση στους υπόλοιπους της συντροφιάς.

Θυμάμαι πως εγώ και ο συνομήλικός μου Θύμιος Μαλιβίτης μέσα στην χωμάτινη καλύβα τα σκοτεινά βράδια με το λιγοστό φως του λύχνου και με τη βοήθεια του μπάρμπα-Γιάννη Σούπα αποτελειώσαμε το δημοτικό μαθαίνοντας ανάγνωση και πρακτική αριθμητική η οποία μας ήταν εντελώς άγνωστη.

Σε κάποια στιγμή του μαθήματος εμένα θόλωνε το μυαλό μου από τα νούμερα της πρόσθεσης και μούρχεταν ένας απρόσμενος ύπνος.

Ο μπαρμπα-Γιάννης καθησμένους στο σκαμνί και ακουμπισμένος στο σοφρά στοίχος και ήρεμος προσπαθούσε να δώσει λύση στην πρόσθεση και στη δική μας αμάθεια χωρίς να προσέχει ότι εμένα με είχε πάρει ο ύπνος καθιστόν.

Η ζωή για τους εργαζόμενους στα μεταλλεία του Λαυρίου κυλούσε στον ίδιο ρυθμό για 40 ολόκληρα χρόνια τόσο μέσα στις γαλαρίες όσο και στον οικισμό του Μπερτσέκ.

Η μια γενιά παρέδιδε τη σκυτάλη στην επόμενη τη νεότερη που ερχότανε από το χωριό, ενώ η παλαιότερη έπερνε το δρόμο του γυρισμού, τσακισμένη, ταλαιπωρημένη και σακατεμένη από την πολύχρονη ανθυγιεινή εργασία στα έγκατα της γης.

Χωρίς καμιά αποζημίωση από την εταιρία που τόσα χρόνια πρόσφεραν την εργασία τους, χωρίς σύνταξη και χωρίς καμιά υγειονομική περίθαλψη και το χειρότερο από όλα επέστρεφαν στο χωριό τους φτωχότεροι από ότι είχαν φύγει πριν από πολλά χρόνια για το Λαύριο.

Τότε νέα παιδιά έφευγαν από το χωριό με πολλά όνειρα και όρεξη για δουλειά, με τη φιλοδοξία στην καρδιά εκεί στα ξένα να αλλά-

ξουν στο καλύτερο τη ζωή τους και να ξεφύγουν από την καταπίεση της φτώχειας και τις στερήσεις της ζωής. Οι ελπίδες όμως για το γέλασμα της τύχης στους Κουκουβιστιανούς μεταλλωρύχους της κάθε γενιάς που έπαιρνε το δρόμο του γυρισμού είχαν διαψευστεί οικτρά και τραγικά. Η υγεία τους και ειδικά οι πνευμονικές παθήσεις (πνευμονοκοκκίαση) τους είχαν φθείρει ανεπανόρθωτα.

Ο θάνατος επισφράγιζε την πολύχρονη περιπέτεια αυτών των ανθρώπων. Ελάχιστοι επιζούσαν μετά τα 60 χρόνια τους.

Δυστυχώς δεν ήταν λίγοι και εκείνοι που από τις ασθένειες πέθαιναν νέοι στο Λαύριο και δεν ξαναεπέστρεφαν στο χωριό.

Το θλιβερό γεγονός οι δικοί τους το μάθαιναν από αδειούχους εργαζόμενους που έφθαναν στο χωριό μετά από αρκετές ημέρες.

ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΕΣ ΝΕΩΝ ΤΗΣ ΚΟΥΚΟΥΒΙΣΤΑΣ ΣΤΑ ΜΕΤΑΛΛΕΙΑ ΛΑΥΡΙΟΥ

Στο εργοτάξιο των μεταλλείων Λαυρίου υπήρχε εργατική ταξική διάκριση από τη Δ/ση της επιχείρησης σε τέτοιο βαθμό που δημιουργούσε αντιπάθειες και μίσση μεταξύ των εργαζομένων. Όλοι οι ξένοι εργαζόμενοι που στην πλειονότητα ήταν Ιταλοί με ελάχιστους Γάλλους, κατείχαν διοικητικές θέσεις στην επιχείρηση. Έμειναν σε ξεχωριστούς σύγχρονους κοιτώνες, τους προσφέρονταν δωρεάν φαγητό και ιδιαίτερη υγειονομική περίθαλψη.

Αντίθετα οι 5.000 Έλληνες εργάτες είχαν δουλική μεταχείριση και συμπεριφορά. Δύο μέτρα και δύο σταθμά με τις ευλογίες και της τότε Ελληνικής πολιτείας. Και σα να μη έφθαναν όλες αυτές οι παροχές και διακρίσεις στους ξένους εργαζόμενους η εταιρεία είχε φτιάξει γι' αυτούς και ξεχωριστό υδραγωγείο από το λίγο πηγαίο νερό που είχε η περιοχή και απαγόρευε σε όλους εμάς να παίρνουμε νερό από αυτό.

Εμείς οι υπόλοιποι εργατιά αντλούσαμε νερό από πηγάδια για τις ανάγκες μας, ήταν όμως πολύ λίγο για τόσο πολύ εργατόκοσμο και τους θερινούς μήνες αντιμετωπίζαμε σοβαρή λειψυδρία.

Ήταν Αύγουστος μήνας, το μεσημέρι που σχόλασε η βάρδια μας από τις γαλαρίες μια παρέα παιδιών που μένανε στην ίδια καλύβα

πήγαμε να πάρουμε νερό από το πηγάδι για να πληθούμε και να πιούμε. Δυστυχώς η αντλία του πηγαδιού ήταν χαλασμένη και στάθηκε αδύνατο να ανεβάσουμε λίγο νερό. Με τα κανάτια στο χέρι και γεμάτοι αγανάκτηση πλησιάσαμε το φύλακα του υδραγωγείου που προμήθευε νερό τους ξένους υπαλλήλους τον παρακαλέσαμε να μας δώσει λίγο νερό μια και η αντλία του πηγαδιού ήταν χαλασμένη. Αυτός όχι μόνο αρνήθηκε να μας δώσει λίγο νερό αλλά μας συμπεριφέρθηκε πολύ ταπεινωτικά λέγοντας, βρε κάτι άνθρωποι που έχουν το θράσος να πιούν νερό από την πηγή που είναι για τους ξένους.

Φύγαμε άπρακτοι, δεν μας στενοχώρησε τόσο που δεν μας έδωσε λίγο νερό ο φύλακας αλλά εκείνη η απαίσια συμπεριφορά του που μας είδε σαν ανθρώπους δεύτερης κατηγορίας. Το γεγονός μας εξόργησε και το σχολιάσαμε για πολύ μεταξὺ μας όταν επιστρέψαμε στην καλύβα μας.

Θέλαμε να εκδικηθούμε, να βγάλουμε το άχτι μας για την προσβολή που μας έγινε και για την διάκριση που γινόταν εις βάρος των 5000 Ελλήνων εργατών.

Μετά από πολλές συσκέψεις και συζητήσεις πήραμε ομόφωνα την απόφαση να πάμε νύχτα και να ανατινάξουμε το υδραγωγείο που πότιζε με καθαρό πηγαίο νερό την ελίτ του εργοταξίου. Η παρέα που πήραμε αυτήν την απόφαση μέναμε όλοι στην ίδια καλύβα και την αποτελούσαν ο Νίκος Π. Αυγερινός (Ζόγος), ο Αποστόλης Βλάχος, ο Σπύρος Μαντάς, ο Θύμιος Μαλιβίτης και εγώ.

Εκτός από τον Βλάχο που ήταν 20 ετών, οι υπόλοιποι 4 είμασταν 15 στα 16.

Το σχέδιο που ήταν πολύ τολμηρό καταστρώθηκε με κάθε λεπτομέρεια και δώσαμε όρκο ζωής να μην προδώσει κανείς τους υπολοίπους ακόμη και αν κάποιος ήθελε συλληφθεί. Η όλη επιχείρηση χωρήστηκε σε δύο φάσεις.

Σε πρώτη φάση αποφασίστηκε να πάμε σε μια ανένεργη γαλαρία όπου η εταιρία την χρησιμοποιούσε ως κεντρική αποθήκη εργαλείων και εκρηκτικών για να αφαιρέσουμε ποσότητα δυναμίτη καψουλίων και φυτιλιού και στη δεύτερη φάση να προβούμε στην ανατίναξη του υδραγωγείου με τα κλεμμένα εκρηκτικά.

Η πρώτη φάση της αφαίρεσης των εκρηκτικών παρουσίαζε και τη σοβαρότερη δυσκολία στην όλη επιχείρηση. Εκτός του ότι η γαλαρία αποθήκη εφυλάσσετο ημέρα και νύχτα από ένοπλο φύλακα το στόμιό της το έφραζε σιδερένια απαραβίαστη πόρτα.

Η απόφαση που πήραμε ήταν καθαρά παιδική επιτόλαιη και παράλογη. Θα μιλούσαμε στο φρουρό να βγει έξω για κάτι που δήθεν τον θέλαμε και θα τον φονεύαμε.

Με την ενέργειά μας αυτή θα εξέλειπε και ο

φόβος να προδοθούμε. Είχαμε κάνει πολλές επιτόπιες αναγνωρίσεις του χώρου της αποθήκης γαλαρίας αλλά και του υδραγωγείου και ήμασταν ενήμεροι και της πιο παραμικρής λεπτομέρειας στην νυχτερινή μας επιχείρηση.

Όλα είχαν σχεδιαστεί με ακρίβεια και ο καθένας είχε αναλάβει να παίξει το δικό του ρόλο στο όλο εγχείρημα.

Ο Βλάχος σαν πιο δυνατός με τον Αυγερινό είχαν αναλάβει να κτυπήσουν το φύλακα της αποθήκης, οι υπόλοιποι θα μεταφέραμε τα εκρηκτικά στο υδραγωγείο.

Το υδραγωγείο είχε τις διαστάσεις ενός δωματίου 3Χ4 και ύψος γύρω στα 3 μέτρα. Τα εκρηκτικά θα τα ανεβάζαμε στην ταράτσα του υδραγωγείου και θα το παγιδευάμε γύρω γύρω όλη του την περίμετρο ώστε η καταστροφή του να είναι ολοκληρωτική.

Την σύνδεση των εκρηκτικών θα την έκανα εγώ με τον Μαντά και τον Μαλιβίτη που είχαμε και σχετική πείρα από τη δουλειά μας στις στοές.

Ορίσαμε και την ημέρα που θα κάναμε το κακό, θα ξημέρωνε Κυριακή. Η νύχτα ήταν ασέληνη, και περασμένα μεσάνυχτα που όλοι οι εργάτες των οικισμών είχαν πέσει για ύπνο εμείς οπλισμένοι με μαχαίρια, κοντούς λοστούς και δύο φακούς ξεκινήσαμε για την αποθήκη-γαλαρία των εκρηκτικών η οποία απείχε γύρω στα 800 μέτρα από τον οικισμό μας. Σκοτάδι πίσσα και τα μηλιούνια άστρα τ' ουρανού μόλις και φώτιζαν τις σιλουέτες μας που γλιστρούσαν την ανηφόρα του μονοπατιού. Ψυχή δεν συναντήσαμε στο δρόμο μας. Ήταν αργά και οι κατάκοποι μεταλλωρύχοι είχαν ύπνο βαθύ.

Φθάνοντας στην είσοδο της αποθήκης ο Βλάχος φώναξε δύο φορές το όνομα του φύλακα, δεν πήραμε όμως καμιά απάντηση.

Πλησιάζοντας την σιδηρόπορτα της εισόδου της γαλαρίας είδαμε να είναι απεξω κλειδωμένη με λουκέτο και όχι εσωτερικά με την κλειδαριά της που ήταν και απαραβίαστη. Το γεγονός αυτό μας βεβαίωνε ότι ο φύλακας δεν βρισκόταν εκείνη την ώρα εκεί. Γιατί απουσίαζε το μάθαμε την επόμενη ημέρα.

Σε απόσταση 200 μέτρων από την αποθήκη ήταν ένα μικρό ταβερνάκι και ο άνθρωπος πήγε με 3 φίλους του να πιούν κανένα ποτηράκι κρασί παραβιάζοντας βέβαια τον κανονισμό και εγκαταλείποντας την θέση του.

Δεν είχε ποτέ συμβεί απόπειρα κλεψιάς από την αποθήκη και ανυποψίαστος κλείδωσε την πόρτα και έφυγε. Είχε την τύχη βουνό ο άνθρωπος, η παράνομη απουσία του του έσωσε τη ζωή.

Όταν βεβαιωθήκαμε για την απουσία του σπάσαμε το λουκέτο της σιδηρόπορτας μπήκαμε μέσα και στα γρήγορα αρχίσαμε να βγάζουμε έξω όχι μόνο κυβώτια με δυναμίτες, φυτίλια και

καψούλια αλλά και διάφορα εργαλεία, μπικούνια, καλέμια, βαριές, φτυάρια και ότι άλλο βρήκαμε μπροστά μας. Μεταφέραμε όλα τα κλοπημαία σε μια κοντινή εγκαταλελειμμένη γαλαρία και χωρίς να χάσουμε χρόνο πήραμε ο καθένας από ένα κυβώτιο δυναμίτη με τα απαραίτητα καψούλια και φυτίλια και φύγαμε για το υδραγωγείο που ήταν 500 μέτρα πιο κάτω. Φθάνοντας στο υδραγωγείο οι τρεις που είχαμε αναλάβει την συναρμολόγηση των εκκρηκτικών πατήσαμε στις πλάτες των άλλων και σκαρφλώσαμε στην ταράτσα. Ανεβάσαμε τα εκκρηκτικά και αρχίσαμε μέσα στο σκοτάδι την συναρμολόγηση. Η διαδικασία της συναρμολόγησης κράτησε μισή ώρα περίπου. Η ποσότητα της δυναμίτιδας που τοποθετήσαμε επαρκούσε για την ανατίναξη μιας πολυόροφης οικοδομής και όχι ενός τόσο μικρού κτίσματος. Η δικιά μας εμπειρία στη δύναμη των εκκρηκτικών είχε τη δική της εκτίμηση ως προς το αποτέλεσμα.

Οι δύο που ήταν κάτω άρχισαν να γκρινιάζουν για την καθυστέρηση της συναρμολόγησης.

Όταν όλα τελείωσαν ρίξαμε τα φυτίλια κάτω και με την βοήθειά τους κατεβήκαμε και οι τρεις από την ταράτσα. Ανταλλάξαμε λίγες λέξεις ότι όλα είναι εντάξει, βάλαμε φωτιά στα φυτίλια και φύγαμε τρέχοντας στην κατηφόρα.

Δεν πέρασαν ούτε τρία λεπτά και έγινε αυτό που και σήμερα ακόμη με τρομάζει. Μια εκτυφλωτική λάμψη σαν αστραπή φεγκοβόλησε ολη την γύρω περιοχή και η έκρηξη που ακολούθησε ήταν τόσο δυνατή που σειστηκε το υπέδαφος και ξαπλώσαμε όλοι χάμο για να προφυλαχτούμε από τα κομμάτια του μπετόν και της πέτρας που εξοφενδονίστηκαν στον αέρα και σε απόσταση εκατοντάδων μέτρων έπεφταν σαν βλήματα πυροβόλου.

Εκείνη τη στιγμή συνειδητοποιήσαμε με πόση ποσότητα δυναμίτιδα είχαμε παγιδεύσει το οίκημα του υδραγωγείου.

Ένας φόβος μας κυριέψε όλους και χωρίς καμιά καθυστέρηση σηκωθήκαμε να φύγουμε γρήγορα. Δεν προχωρήσαμε πολύ και η φωνή του Βλάχου μας σταμάτησε. Πού πάτε ρε... ξεχάσατε, πάμε να πάρουμε τα εργαλεία που έχουμε ακουμπήσει στη γαλαρία.

Μερικοί μέσα στη σύγχυση της έκρηξης είπαν να τα εγκαταλείψουμε αλλά στην επιμονή του Βλάχου πήγαμε τα φορτωθήκαμε και με μεγάλη προφύλαξη τα μεταφέραμε στην καλύβα.

Για να τα εξαφανίσουμε ολονυχτώς σκάψαμε ένα μεγάλο λάκο στο χωμάτινο δάπεδο της καλύβας και τα χώσαμε.

Αυτή την περίοδο στην καλύβα μέναμε μόνοι μας όλοι οι νεαροί χωρίς την παρουσία κανενός μεγάλου πράγμα που θα μας δυσκόλευε στην όλη επιχείρηση που αποφασίσαμε. Με την αυγή της ημέρας όλοι οι μεταλλωρύχοι του εργοταξίου

είχαν συγκεντρωθεί γύρω από το κατεστραμένο υδραγωγείο και σχολίαζαν το γεγονός. Αρκετοί με ειρωνικά χαμόγελα εκδήλωναν την ικανοποίησή τους γι' αυτό που συνέβει.

Από το υδραγωγείο δεν είχε μείνει τίποτα που να θυμίζει την ύπαρξή του.

Τόσο ισχυρή ήταν η έκρηξη που έγιναν καταστροφές και σε όλα τα γύρω οικήματα της εταιρίας.

Πλησιάσαμε και εμείς κάνοντας τους αδιάφορους και τους περιέργους, ρωτώντας να μάθουμε τί είχε συμβεί. Ενώ στην πραγματικότητα καμαρώναμε το αποτέλεσμα της νυχτερινής μας επιδρομής. Θυμάμαι, τη σωλήνα που έφερε το νερό στο υδραγωγείο μισοσπασμένη έτρεχε και έσκυπα να πλώ λίγο νερό βγάζοντας το άχτι μου. Μερικοί μου φώναζαν να μην πλώ γιατί ίσως να έχουν ρίξει μέσα στο νερό δηλητήριο αυτοί που το ανατίναξαν.

Από το Λαύριο ήλθε η Χωροφυλακή έκανε ανακρίσεις και συλλήψεις.

Μερικοί εντελώς ανεύθυνοι ταλαιπωρήθηκαν αρκετά. Εμάς κανείς δεν μας υποπτεύθηκε ούτε μας ενόχλησε. Ο χρόνος περνούσε και το πρόβλημα που μας απασχολούσε ήταν τί θα γίνει με τα θαμένα εργαλεία, με τί τρόπο θα τα προωθήσουμε προς το χωριό. Μετά από πολλές συζητήσεις βρήκαμε την εξής λύση: Ο Σπύρος Μαντάς ήταν ξυλουργός και από τους πολύ καλούς μάλιστα.

Αποφασίσαμε να μας φτιάσει ξύλινα μπαούλα με διπλούς πάτους και εκεί να κρυφτούν τα κλοπημέα εργαλεία. Έτσι και έγινε. Όταν κατασκευάστηκαν τα διπλόπατα μπαούλα ένα βράδυ περασμένα μεσάνυχτα ξεθάψαμε τα κλοπημέα εργαλεία τα μοιραστήκαμε, τα τοποθετήσαμε στους πρώτους πάτους των μπαούλων μετά ο Μαντάς τα σκέπασε με τον δεύτερο πάτο και τα ασφάλισε με σιγουριά από κάθε υποψία.

Σιγά σιγά ο καθένας ερχόμενος στο χωριό μετέφερε και το μπαούλο με τα κρυμένα εργαλεία, χωρίς ευτυχώς να δημιουργηθεί κανένα πρόβλημα στη μεταφορά τους.

Τα εργαλεία αυτά και ιδιαίτερα οι βαριές, τα μπικούνια και τα καλέμια βοήθησαν τους Κουκουβιστιανούς στα κατοχικά χρόνια στο ξεχέρσωμα και το σπάσιμο των βράχων για την αύξηση των καλλιεργήσιμων χωραφιών και την αύξηση της παραγωγής σε γεωργικά προϊόντα για την επιβίωσή τους.

Πιστεύω πως ακόμη και σήμερα μετά από 70 χρόνια από τα γεγονότα που καταγράφω αρκετά από τα κλεμένα εκείνα εργαλεία των μεταλλείων Λαυρίου θα βρίσκονται πεταμένα και ξεχασμένα σε κάποιες γωνιές κατωγίων αγνοώντας οι σημερινοί κάτοχοι την ιστορική τους προέλευση και περιπέτεια.

(Συνεχίζεται)

ΑΡΘΡΙΤΙΔΑ

ΝΙΚ. ΑΝΤΩΝΙΟΥ Ορθοπαιδικός - Χειρουργός
Διευθυντής Νοσοκομείου Ε.Ε.Σ.

Σ' αυτή μας την επικοινωνία θα μιλήσουμε για την αρθρίτιδα γενικά, θα επιμείνουμε όμως στην άρθρωση του γόνατος. Η πάθηση αυτή στις καθημερινές μας ομιλίες έχει διάφορα ονόματα, τα οποία συνήθως σύγχυση δημιουργούν, δεν διευκολύνουν τη σωστή ονοματολογία, περιπλέκοντας έτσι τη σωστή διάγνωση και ορθή αντιμετώπιση. Αναφέρεται λοιπόν σαν:

— **Αρθριτικά, ρευματικά, άλγια κ.λ.π.**

Όπως είναι γνωστό, υπάρχουν διάφορα είδη αρθρίτιδας: η ρευματοειδής, η ουρική, η φυματιώδης, η ψωριασική κ.ά. Η πιο συχνή όμως, με την οποία και θα ασχοληθούμε τώρα, είναι η οστεοαρθρίτιδα ή εκφυλιστική αρθρίτιδα ή εκφυλιστική αρθροπάθεια, όροι που αναφέρονται στην διεθνή βιβλιογραφία, αντί της -κατά την γνώμη μας ορθότερης ονομασίας- οστεοαρθροπάθεια, που αποδίδει καλύτερα όλες τις παραμέτρους της βλάβης αυτής.

— **Πού εντοπίζεται;**

Σ' όλες τις αρθρώσεις του ανθρώπινου σώματος: Ισχίο, γόνατο, ποδοκνημική, άκρα χείρα (χέρι), ώμο, αγκώνα και σπονδυλική στήλη (τότε μιλάμε για σπονδυλαρθρίτιδα). Πιο συχνά τη βρίσκουμε στο ισχίο, στο γοφό δηλαδή, στο γόνατο και στη σπονδυλική στήλη.

Συνήθως από αυτή προβάλλονται άτομα που έχουν περάσει τη μέση ηλικία. Από διάφορες μελέτες έχει αποδειχθεί ότι από αυτούς που πέρασαν τα σαράντα χρόνια, αρκετοί έχουν ήδη αναπτύξει αλλοιώσεις ασυμπτωματικές του χόνδρου σε αρθρώσεις που στηρίζουν το βάρος του σώματος, όπως το ισχίο και το γόνατο.

— **Πώς είναι μια φυσιολογική άρθρωση - Πώς λειτουργεί;**

Πριν προχωρήσουμε, για να καταλάβουμε το μηχανισμό δημιουργίας της αρθρίτιδας, θα πρέπει με λίγα λόγια να πούμε πως είναι μια φυσιολογική άρθρωση. Μία λοιπόν φυσιολογική άρθρωση χαρακτηρίζεται από εντελώς λείες αρθρικές επιφάνειες που καλύπτονται από αρθρικό χόνδρο και εφαρμόζουν η μία επάνω στην άλλη. Μέσα στην κοιλότητα υπάρχει υγρό, το αρθρικό υγρό (εικόνα 1).

Για να λειτουργήσει κανονικά μια άρθρωση χρειάζονται: ομοιόμορφη μηχανική φόρτιση και φυσιολογικά φορτία, δηλαδή φορτία που να μην υπερβαίνουν τα όρια αντοχής των διαφόρων στοιχείων της άρθρωσης. τα φορτία αυτά είναι το βάρος του σώματος, οι μυικές συσπάσεις και το βάρος που σηκώνουμε στη καθημερινή μας ζωή.

Κάθε παρέκκλιση από τις πιο πάνω προϋποθέσεις οδηγεί σε βαθμιαία φθορά αρθρικού χόνδρου και στη συνέχεια και των άλλων στοιχείων της άρθρωσης.

Εικόνα 1. Ακτινογραφία φυσιολογικού γόνατος

— **Τί είναι η αρθρίτιδα; Ποιά είδη υπάρχουν; Ποιούς προσβάλλει;**

Αρθρίτιδα λοιπόν είναι η προοδευτική εκφυλιστική επεξεργασία μιας άρθρωσης. Έχουμε δηλαδή βαθμιαία φθορά του χόνδρου που μπορεί να φθάσει μέχρι πλήρους αποκαλύψης και καταστρο-

φής και του οστού.

Την αρθρίτιδα μπορούμε να την διακρίνουμε σε δύο κατηγορίες:

α) Σε πρωτοπαθή (ιδιοπαθή) που δεν γνωρίζουμε την αιτιολογία της. Στην εμφάνιση της φαίνεται ότι παίζουν ρόλο παράγοντες ιδιοσυστασικοί, γενετικοί και κληρονομικοί και,

β) Σε δευτεροπαθή. Αυτή είναι δυνατόν να προκληθεί από ανωμαλίες της άρθρωσης, τραυματισμούς (και αυτή λέγεται εσταυρωτική), φλεγμονές ή διαταραχή της αιμάτωσης των οστών της άρθρωσης.

Η παχυσαρκία ενοχοποιείται επίσης. Το πάχος καλό δεν κάνει! Προσβάλλονται δύο φορές περισσότερο τα υπέρβαρα άτομα και κυρίως στις αρθρώσεις που δέχονται μεγάλες φορτίσεις (ισχίο, γόνατο). Όσον αφορά την προσβολή ανδρών-γυναικών, φαίνεται ότι υπάρχει μικρή υπεροχή των γυναικών. Στις γυναίκες η αρθρίτιδα είναι πιο έντονη και γενικευμένη.

Η αρθρίτιδα σε οποιοδήποτε μέρος του ανθρώπινου σώματος και αν εντοπίζεται, είναι μια σοβαρή αιτία αναπηρίας ή αναπηρίας σε μεγάλο μέρος του εργατικού δυναμικού μιας χώρας. Εκτομύρια εργατοώρες χάνονται σε όλα τα Κράτη του Πλανήτη μας και χιλιάδες άνθρωποι αναγκάζονται σε πρόωγη συνταξιοδότηση. Μεγάλος αριθμός ατόμων από τη νεαρή τους ηλικία είναι αδύνατο να ανταπεξέλθουν στις απαιτήσεις της δουλειάς τους, με αποτέλεσμα να υποαπασχολούνται ή να βρίσκονται στην ανάγκη

να μεταβάλλουν συνεχώς τρόπο και συνθήκες της εργασίας τους.

Στους ενήλικες, η αρθρίτιδα των κάτω άκρων προσβάλλει περισσότερο από 4 άτομα στα 100. Σε άτομα 55 ή περισσότερων ετών, είναι υπεύθυνη για απουσία από την εργασία 3 μήνες ή και περισσότερο στο 5% του πληθυσμού. Αλλοιώσεις αρθρίτιδας στο ισχύο παρουσιάζει το 5% του πληθυσμού ηλικίας 55 ή περισσότερων ετών και από αυτούς οι μισοί έχουν ανάγκη χειρουργικής επεμβάσεως.

— Πώς παρουσιάζεται; Ποιά είναι τα συμπτώματά της;

Ο πόνος είναι το πρώτο σύμπτωμα. Εμφανίζεται αρχικά μετά από κόπωση (βάδισση μεγάλης απόστασης), ακολούθως μετά από ακινησία μικράς ή μεγάλης διάρκειας (όταν το άτομο σηκωθεί το πρωί από το κρεβάτι ή σηκωθεί μετά από παραμονή σε κάθισμα για ορισμένο χρονικό διάστημα). Τελικά, ο πόνος γίνεται συνεχής, ακόμα και στην ηρεμία και μερικές φορές ξυπνάει τον άρρωστο τη νύκτα. Βέβαια αρκετά συχνά, παρά την εξέλιξη της πάθησης, υπάρχουν περιόδοι χωρίς πόνο που μπορεί να κρατήσουν από ημέρες μέχρι και μήνες και αυτό ξεγελάει τον ασθενή μας.

Ο περιορισμός της κινητικότητας της άρθρωσης, η δυσκαμψία όπως τη λέμε, είναι το δεύτερο σύμπτωμα. Αρχικά εκδηλώνεται μετά από ανάπαυση, προοδευτικά επιδεινώνεται και τελικά γίνεται μόνιμη, περιορίζοντας σε άλλοτε άλλο βαθμό τις κινήσεις της άρθρωσης.

Τελική κατάληξη είναι η παραμόρφωση που είναι τυπική για κάθε άρθρωση.

— Στην κλινική εξέταση βρίσκουμε τα πιο κάτω:

- Ευαισθησία και πόνο κατά την πίεση και τις κινήσεις της άρθρωσης.

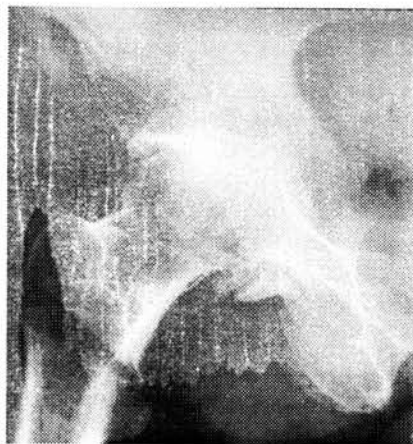
- Περιορισμό των κινήσεων.

- Ατροφία των μυών κοντά στην άρθρωση.

- Όταν κινούμε, ιδίως το γόνατο, ακούγεται κριγμός (ένα «κρακ-κρακ» δηλαδή), μπορεί να υπάρχει υγρό στην άρθρωση.

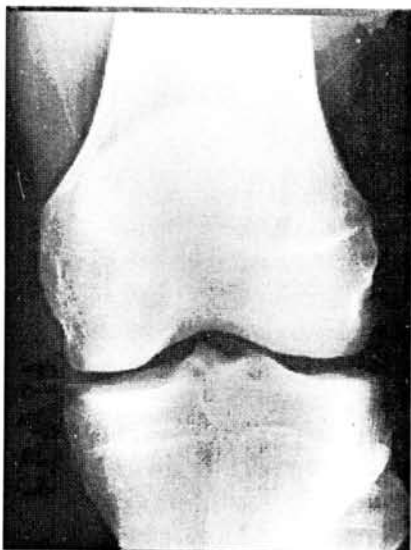
— Πώς γίνεται η διάγνωση;

Συνήθως η κλινική εικόνα και ο ακτινολογικός έλεγχος είναι αρκετά. Βοηθούν οι εξετάσεις του αίματος και σπανίως και σε ειδικές περιπτώσεις θα μας χρειασθούν πιο ειδικές εξετάσεις όπως η αξονική τομογραφία ή μαγνητική τομογραφία κ.ά. Τα ακτινολογικά ευρήματα είναι χαρακτηριστικά. Στην αρχή βέβαια οι αλλοιώσεις είναι

Εικόνα 2. Μικρού βαθμού αρθρίτιδα στο γόνατο.

πολύ περιορισμένες, αυξάνουν όμως με την πάροδο του χρόνου. Αυτές είναι: τα οστεόφυτα, δηλαδή οστικές προεκβολές. Ο κόσμος τα

Εικόνα 3. Βαριά αρθρίτιδα στο γόνατο.

λέει «άλατα» συνήθως. Πρέπει να διευκρινισθεί ότι ούτε άλατα είναι, ούτε έχουν κα-

Εικόνα 4. Βαριά αρθρίτιδα στην άρθρωση.

μία σχέση με το αλάτι που τρώμε. Στην ακτινογραφία δυνατόν να βρούμε επίσης, στένωση του διαστήματος της άρθρωσης, πύκνωση και ανωμαλίες των επιφανειών της άρθρωσης (εικόνες 2,3 και 4).

Εδώ θέλω, να τονίσω το εξής: Η ακτινολογική εικόνα δεν συμβαδίζει πάντα με τη βαρύτητα των συμπτωμάτων.

Ασθενείς π.χ. με αρκετές αλλοιώσεις στις πλάκες τους δυνατόν να έχουν ήπια συμπτώματα, ενώ αντίθετα με μικρότερες αλλοιώσεις να υποφέρουν περισσότερο.

— Θεραπεία.

Στην συνέχεια θα μιλήσουμε για τη θεραπευτική αντιμετώπιση, πως δηλαδή θα αντιμετωπίσουμε την πάθηση. Τα πιο κάτω, γενικά ισχύουν για όλες τις αρθρώσεις του ανθρώπινου σώματος. Όπως όμως και προαναφέραμε, θα ασχοληθούμε περισσότερο με το γόνατο, οι βλάβες του οποίου ενδιαφέρουν και απασχολούν μεγάλο μέρος του πληθυσμού μας.

Αντικειμενικός μας στόχος στην θεραπεία είναι:

- Ανακούφιση από τον πόνο.

- Διατήρηση της καλής λειτουργίας και κινητικότητας της άρθρωσης.

- Προφύλαξη από παραμορφώσεις, και

- Διόρθωση παραμορφώσεων που πιθανώς να εμφανισθούν κατά την εξέλιξη της πάθησης.

Βασίζόμενοι λοιπόν στους στόχους αυτούς και για να καταλάβουμε καλύτερα την απαιτούμενη αγωγή, χωρίσαμε την θεραπευτική αντιμετώπιση σε στάδια, ανάλογα με την εξέλιξη και πορεία της πάθησης.

Α) Συντηρητική θεραπεία.

Στο αρχικό στάδιο η αντιμετώπιση είναι συντηρητική, δηλαδή δεν καταφεύγουμε σε χειρουργική επέμβαση. Εδώ πρέπει να σημειώσουμε ότι η φυσική εξέλιξη της πάθησης είναι πολύ βραδεία και επομένως το αρχικό

στάδιο διαρκεί μεγάλο χρονικό διάστημα. Στο διάστημα αυτό έχουν θέση η φαρμακευτική αγωγή και η φυσικοθεραπεία. Τα φάρμακα που χορηγούμε είναι τα αντιφλεγμονώδη και τέτοια κυκλοφορούν πολλά και συνεχώς εμφανίζονται καινούργια. Χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή, διότι τα σκευάσματα αυτά μπορεί να ερεθίσουν το βλεννογόνο του στομαχού και πρέπει να είμαστε ιδιαίτερα προσεκτικοί σε άτομα με έλκος του στομάχου. Σ' αυτές τις περιπτώσεις μπορούμε να χορηγήσουμε υποθέτα, αν και αυτά δεν είναι τελείως ακίνδυνα. Η χορήγηση των αντιφλεγμονωδών φαρμάκων πρέπει να είναι προσεκτική, να δίδονται όταν υπάρχει πραγματική ανάγκη υπό ιατρική παρακολούθηση και να διακόπτονται αμέσως όταν εμφανισθούν παρενέργειες ή επιπλοκές. Κατά την διάρκεια της φαρμακευτικής αγωγής και εφ' όσον τα συμπτώματα είναι ενοχλητικά, συνιστάται η μή φόρτιση του κάτω άκρου, ανάπαυση, περιορισμός των κινήσεων και γενικά της δραστηριότητας του ατόμου μέχρι να υποχωρήσουν τα συμπτώματα.

Η φυσικοθεραπεία προσφέρει σημαντική βοήθεια και ανακούφιση στους ασθενείς μας. Με διάφορα (θερμά επιθέματα, υπερήχους, διαθερμίες, μικροκύματα κ.λ.π.) ή ασκήσεις βελτιώνει το μυϊκό σπασμό, δρά ευεργετικά στην κινητικότητα της άρθρωσης και γενικά στην λειτουργία του άκρου. Η φυσικοθεραπευτική αγωγή πρέπει να εκτελείται από ειδικούς φυσικοθεραπευτές, οι οποίοι

γνωρίζουν την πάθηση, ποτέ δεν θα πρέπει να καταφεύγουμε σε πρακτικούς ή σε αυτοαποκαλούμενους κινησιοθεραπευτές, γιατί στην περίπτωση αυτή μόνο βλαβερές επιπτώσεις μπορεί να έχει η αγωγή τους.

Η έγχυση κορτιζόνης στην πάσχουσα άρθρωση έχει περιορισθεί πολύ τα τελευταία χρόνια. Η γνώμη μας είναι ότι πρέπει να αποφεύγεται, στα νεαρά δε άτομα η χορήγησή της είναι ανεπίτρεπτη. Μπορεί βέβαια να προκαλεί ελάττωση ή πρόσκαιρη εξάλειψη του πόνου, η επίδρασή της όμως στον αρθρικό χόνδρο είναι εξαιρετικά βλαβερή και επιταχύνει την καταστροφή του, ιδίως όταν χορηγείται επανειλημμένα σε σύντομο χρονικό διάστημα.

Β) Χειρουργική θεραπεία.

Όταν οι αρθριτικές αλλοιώσεις είναι μέτριου βαθμού, υπάρχει παραμόρφωση αξονική του γόνατος σε ραιβότητα ή βλαισότητα (δηλαδή το γόνατο είναι στραβό), ικανοποιητική κίνηση της άρθρωσης και ηλικία όχι μεγαλύτερη των 60 - 65 χρόνων, τότε προβαίνουμε σε διόρθωση του άξονα του γόνατος κάνοντας οστεοτομία στην κνήμη και σπανιότερα στο μηρό. Η οστεοτομία αυτή δρά μηχανικά και βιολογικά και προσφέρει καλό αποτέλεσμα για χρονικό διάστημα το οποίο δεν μπορούμε να καθορίσουμε επακριβώς, συνήθως όμως είναι αρκετά χρόνια. Σ' αυτές τις περιπτώσεις με τις μέτριες αρθριτικές βλάβες, είναι δυνατόν να εφαρμοσθεί επίσης καθαρισμός και έκπλυση της

άρθρωσης με την βοήθεια του αρθροσκοπίου. Ο αρθροσκοπικός αυτός καθαρισμός γίνεται χωρίς να ανοίξουμε το γόνατο, μέσα από δύο πολύ μικρές οπές (μήκους ολίγων χιλιοστών) και σε αρκετές περιπτώσεις έχει καλό αποτέλεσμα.

Όταν οι βλάβες είναι μεγάλες και προχωρημένη η καταστροφή της άρθρωσης,

Εικόνα 5. Σε ασθενείς με βαριά αρθρίτιδα του γόνατος, τοποθετούμε την ολική αρθροπλαστική. Αυτή αποτελείται από δύο μεταλλικά τμήματα και ένα πλαστικό που τοποθετείται μεταξύ των δύο μετάλλων.

ο πόνος είναι έντονος και η λειτουργική ανικανότητα σημαντική και τότε η χειρουργική επέμβαση είναι απαραίτητη και κάνουμε την ολική αρθροπλαστική. Αυτή είναι μια επανάσταση στη χειρουργική, εφαρμόζεται αρκετά χρόνια με πολύ καλά αποτελέσματα και καλό είναι να χρησιμοποιείται σε άτομα 65 ετών και άνω. Στην επέμβαση αυτή τα κατεστραμμένα τμήματα της άρθρωσης αφαιρούνται και στη θέση τους, στο γόνατο, τοποθετείται η πρόθεση, η οποία αποτελείται από δύο μεταλλικά τμήματα και ένα πλαστικό,

Εικόνα 6. Ακτινογραφία γόνατος με ολική αρθροπλαστική.

που εφαρμόζεται μεταξύ των δύο μετάλλων (εικόνες 5 και 6).

Η ολική αρθροπλαστική έχει σοβαρά πλεονεκτήματα:

- α) Εξαλείφει τον πόνο.
- β) Βελτιώνει την κινητικότητα.
- γ) Η λειτουργική ανικανότητα αποκαθίσταται.
- δ) Εξασφαλίζεται ποιότητα ζωής στον ασθενή μας.

Ο χειρουργημένος δηλαδή επανέρχεται βαθμιαία στις προηγούμενες καθημερινές δραστηριότητες και συνήθως είναι ευχαριστημένος και απόλυτα ικανοποιημένος από το τελικό αποτέλεσμα.

Τελειώνοντας, θέλουμε να τονίσουμε ότι η αρθρίτιδα είναι μία πάθηση η οποία θέλει ιδιαίτερη προσοχή και φροντίδα, έγκαιρη και προσεκτική θεραπεία για να πετύχουμε το καλύτερο δυνατό θεραπευτικό αποτέλεσμα. Η κακή ή παραμελημένη αντιμετώπιση έχει σαν επακόλουθο τη σοβαρή ανικανότητα, η οποία συνοδεύει τον ασθενή σ' όλη του τη ζωή.

ΕΙΣΦΟΡΕΣ

1750	Ματθαίου Μάνθος, Θεσ/νικη, δρχ.	5.000
1751	Βασιλοπούλου - Μαλεβίτση Σούλα
στη μνήμη του αδελφού της Χρή-
στου και της μητέρας της Φωτεινής	5.000
1752	Οικογένεια Σπύρου Μπουρτζάλα, στη
μνήμη Γεωργίου Κατσανιώτη και εξα-
δέλφων των (Αμερική) και Κώστα Κα-
τσανιώτη (στρατόπεδο Γερμανίας) δρχ.	5.000
1753	Αντωνίου Μαρία για την συμπλή-
ρωση 3 χρόνων από το θάνατο του
συζύγου της Δημητρίου δρχ.	7.000
1754	Χασιακός Γεώργιος στη μνήμη των
αδελφών του Γιαννούλας Λαϊνά και
Δήμητρας Πολύζου	5.000
1755	Βλάχος Γεώργιος (ΗΠΑ) δρχ.	13.338
1756	Κωστούρου Ντίνα (Αλεξανδρούπολη),
στη μνήμη του συζύγου της Γιάννη	2.500
1757	Βλάχος Νίκος του Ιωάννου δρχ.	2.000
1758	Σίμος Αλέξανδρος στη μνήμη
Ευθυμίας Ν. Βασιλείου αντί
στεφάνου	5.000
1759	Νάσα Νικολ. Χασιακού, στη μνήμη
του συζύγου της Νίκου δρχ.	10.000
1760	Τσακνιάς Τάκης (Καστέλλια)
(Τέως πρόεδρος Καστελλίων)	5.000
1761	Νικόλαος Αντωνίου ιατρός
συμβολή στην έκδοση του 110 δελτίου μας	30.000

Ιστορική φωτογραφία: ΤΟ ΑΡΜΕΓΜΑ

Ο Ν. Ράπτης (Κουνούπης) και ο Αθ. Κυριακής αρμέγουν τα γίδια στις 5 Μαΐου 1947 στην Κάτω Τράκα. Πίσω τους διακρίνονται από δεξιά Ν. Κυριαζής, Νίτσα Κόλλια, φιλικό πρόσωπο, Αθηνά Κόλλια, Δημ. Κυριαζής (Κτσαλές), Ευθυμία Χαμηλού (Κοίκα), Μαρία Χαμηλού. Την φωτογραφία μας την έστειλε ο Αθ. Κυριακής.

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΠΟΥ ΛΑΒΑΜΕ

ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΑΝΑΨΥΧΗΣ

Το πρόγραμμα που καταρτίσατε και περιγράψατε στο προηγούμενο τεύχος να συνδέσετε με ένα γραφικό μονοπάτι τις τρεις βρύσες του χωριού είναι από τις πιο ωραίες ιδέες που μέχρι τώρα έχει προτείνει ο Σύνδεσμός μας.

Πιστεύω να χαιρόμαστε όλοι μας τέτοιες πρωτοβουλίες γιατί μας φέρνουν μπροστά στην παλιά ζωή του χωριού, που ήταν ήρεμη και γαλήνια μακρινά από το θόρυβο το άγχος και που μέσα σ' αυτή τη ζωή γνωριστήκαμε, ζήσαμε αδελφικά και μοιραστήκαμε το καλαμποκίσιο ψωμί μας.

Επίσης όλοι μας πρέπει να ευχαριστήσουμε την εξαιρετο επιστήμονα Ευθυμία Ζουγρού-Πριοβόλου για τις πολύ καλές πληροφορίες που μας έδωσε για την καθαρότητα του νερού μας.

Καλό νομίζω θα ήταν να την παρακαλέσουμε να μπει στον κόπο να κάνει μια παρόμοια έρευνα και για το νερό της Κρύας Βρύσης ώστε να έχουμε ένα λόγο παραπάνω να φροντίσουμε για την αξιοποίησή της.

Με πατριωτικά αισθήματα
ΑΘΑΝ. ΚΩΣΤΟΥΡΟΣ του ΑΓΓΕΛΟΥ

28η Οκτωβρίου 1940

Ημέρα μνήμης για τα δύο αξέχαστα παιδιά του χωριού μας που χάθηκαν στα Αλβανικά βουνά πρόκειται για τον Ηλία Γ. Λίτσο και τον Παναγ. Θεοχάρη.

Η φωτογραφία είναι τραβηγμένη μπροστά στο κάστρο της Λαμίας την ημέρα που ντύθηκαν φαντάροι. Στο μέσον διακρίνεται ο Παν. Θεοχάρης.

ΑΞΕΧΑΣΤΑ ΑΓΑΠΗΜΕΝΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

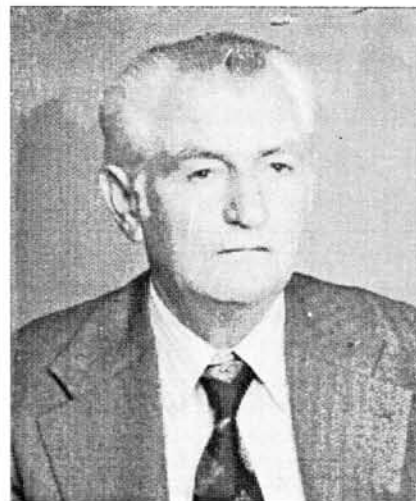
(έφυγαν αλλά δεν σβύνουν από τη μνήμη μας)

Παναγιώτης Δ. Αυγερινός.

Δημήτριος Παν. Αυγερινός.

Παναγιώτης Σκεπετάρης.

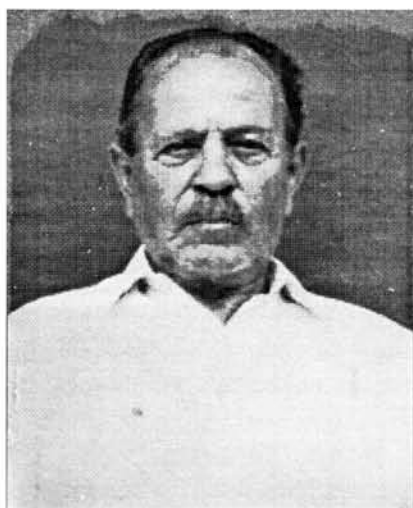
Αθηνά Πάκη Γιαννοπούλου - Κόλλια.

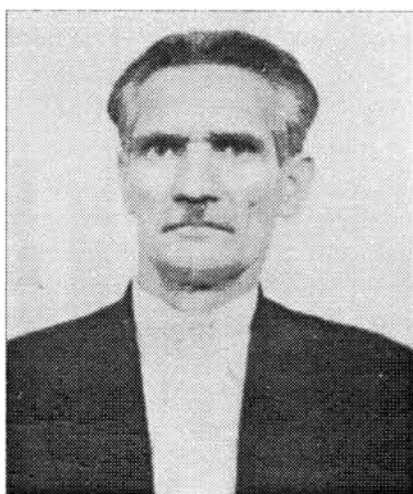
Νίτσα Χ. Κόλλια.

Αθαν. Ε. Μώρη, (Κατσάνης).

Χρήστος Κωστούρης.

Νικόλας Α. Μώρης.

Παναγ. Ι. Μπουκουβάλας

Ο ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΜΑΣ ΚΑΙ ΤΟ ΔΕΛΤΙΟ ΜΑΣ

«Η ΚΟΥΚΟΥΒΙΣΤΑ» εύχονται καλή χρονιά και ευτυχισμένο το 1999

Άξιος, άξιος

Την καλύτερη είδηση που είχαμε στο διάστημα που καλύπτει η έκδοση αυτού του τεύχους ήταν η χειροτονία του χωριανού μας ιερέα Γιάννη Λευκαδίτη (γιός του αξέχαστου Γιώργου Μερακλή).

Ο Γιάννης γεννήθηκε στο χωριό το 1946. Σταδιοδρόμησε στην υπηρεσία της πολεμικής αεροπορίας και είναι πατέρας δύο αγοριών και μιας κόρης, τα οποία μέχρι τώρα του έχουν δώσει και δύο εγγόνια.

Την αφοσίωσή του στην υπηρεσία της Εκκλησίας ως πρόσωπο, κατάλληλο προς την εκπλήρωση των λατρευτικών οφειλών του ανθρώπου προς το Θεό, την είχαμε διαπιστώσει από την επιμέλεια που έδειχνε πάντα για την συντήρηση της Εκκλησίας της Παναγίας, η οποία σωστά χαρακτηρίστηκε ως προέκταση του σπιτιού των Μερακλαίων γιατί από πολλά χρόνια μεριμνούν και την καλή της διατήρηση και εμφάνιση.

Χαρήκαμε μάλιστα που έστω και για μια φορά το μήνα θα χτυπάει και αυτός, σε συνεργασία με τον Παπαγιάννη, την καμπάνα του χωριού που στο άκουσμά της θα κάνουμε το σταυρό μας και θα διατηρήσουμε την πίστη μας.

Πάντα άξιος Γιάννη.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Θα ήταν παράλειψη εκ μέρους μου αν δεν έσπευδα να ευχαριστήσω το Σύλλογο Καλοσκοπιτών Αθήνας, καθώς επίσης τον πρόεδρο και το Κοινοτικό Συμβούλιο Καλοσκοπής και ιδιαίτερα τον Σεβασμιότατο Μητροπολίτη Φωκίδας κ. Αθηναγόρα όπως και όλους τους χωριανούς μου, συγγενείς και φίλους επέτυχα τους ιερούς σκοπούς μου να υπηρετήσω ως ιερομένος την Εκκλησία μας. Διακατεχόμενος από βαθιά Χριστιανική πίστη και αφοσίωση προς τη Θρησκεία μας, πιστεύω ακράδαντα ότι θα φανώ αντάξιος της ιερής θρησκευτικής αποστολής μου προσφέροντας ως ταπεινός του Θεού, τις υπηρεσίες μου στο χριστιανικό λαό μας.

Σας ευχαριστώ. Εφόρου ζωής θα σας είμαι ευγνώμων.

Ιωάννης Γ. Λευκαδίτης
Ιερέυς

«Η ΚΟΥΚΟΥΒΙΣΤΑ»

Τριμηνιαία εφημερίδα

Ιδιοκτησία: Σύνδεσμος Καλοσκοπιτών Παρνασσίδας
«Η ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ»

Εκδότης σύμφωνα με το νόμο: Αθ. Μαλεβίτσης

Πρόεδρος Διοικητικού Συμβουλίου

Σωκράτους 79-81 Αθήνα 10432, Τηλ. 52.38.159

Στοιχειοθεσία: Παύλος Ν. Κολοκοτσάς

Κουμουνδούρου 1, τηλ. 52.41.046

ΕΤΗΣΙΑ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

Η ετήσια Γενική Συνέλευση του Συνδέσμου μας θα γίνει την Κυριακή 24 Ιανουαρίου 1999 στο ξενοδοχείο Stanley πλατεία Καραϊσκάκη ώρα 9 π.μ.

Θέματα ημερησίας διάταξης:

α. Λογοδοσία Διοικητικού Συμβουλίου για τη χρήση 1998.

β. Προγραμματισμός για το 1999.

γ. Έκθεση Εξελεγκτικής Επιτροπής.

δ. Διάφορες ανακοινώσεις.

Θα κοπεί η Πρωτοχρονιάτικη Βασιλόπιττα.

Παράκληση να μην λείπει κανείς.

Ο ετήσιος αποκριάτικος χορός μας

Ο χορός μας θα γίνει εφέτος στο Ξενοδοχείο «Novotel (Μιχαήλ Βόδα και Λιοσίων) στις 27 Φεβρουαρίου, ε.ε. ημέρα Σάββατο και ώρα 9.00 μ.μ.

Θα διασκεδάσουμε με την ορχήστρα του Γρ. Ρουμελιώτη.

Τιμή πρόσκλησης δρχ. 6.000 (περιλαμβάνει πλήρες μενού εκτός ποτών).

Παρακαλούμε να μη λείπει κανείς.

Πληροφορίες τηλ.: 5238158 (εκάστη Τετάρτη 6- 8 μ.μ.), 3825210 (Κ^α Β. Γρηγοροπούλου 9-2 π.μ.

ΕΥΧΕΣ ΠΟΥ ΛΑΒΑΜΕ

Για ένα ευτυχισμένο και χαρούμενο καινούργιο χρόνο λάβαμε ευχές από:

- Δημήτρη Θάνο βουλευτή Φωκίδας.
- Νικολ. Γκελεστάθη βουλευτή Φωκίδας
- Απόστ. Ανδρεουλάκο βουλευτή Β' Αθηνών
- Κώστα Κουτσομίχο πολιτευτή Φωκίδας
- Δήμος Πολυδρόσου

Πολιτιστικός Σύλλογος Ελαιώνα

καθώς και από τους χωριανούς μας Γεώργιος Κ. Βλάχος Αμερική, Ντίνα Ι. Κωστούρου Αλεξανδρούπολη.